

Xəbər
Vergi Məcəlləsində
qəzet kağızı
ƏDV-dən
azaddır -
bəs qanun
niyə tətbiq
edilmir?
yazısı səh.4-də

Qurucusu: Rauf Arifoğlu Gündəlik qəzet 6 mart 2019-cu il Çərşənbə № 52 (7222) Qiyməti 60 qəpik

Gündəm

“Ölkəni qorumaq onu avtomatla qorumaq deyil ki...” - Şeyx

Bakıda “Dinlər və sivilizasiyalararası dialoqdan əməkdaşlığa doğru” adlı beynəlxalq konfrans keçirilib; QMI sədri: “Vəhhabi dostlarım var”

yazısı səh.6-da

Vidadi İsgəndərlinin “Fransa üçün vuruşmağa hazır olmasına” müxalifətdən sərt reaksiya

yazısı səh.9-da

Netanyahu Azərbaycana “Əfqanıstan” dedi, ara qarışdı

yazısı səh.15-də

Ombudsman parlamentdə hesabat verdi

yazısı səh.11-də

“Ayaz Mütəllibov devrilib, yoxsa özü istefa verib” dartışması

yazısı səh.5-də

Xalqlar sülhə necə hazırlanır - Azərbaycan və erməni müxalifətinin oxşar ittihamı

yazısı səh.9-da

“İstərdik prezidentlə görüşək” - QHT sədri

yazısı səh.6-da

Məzahir Pənahov sürücüsü haqda danışmadı: “Nə istəyirsiniz, əl çəkin məndən”

yazısı səh.10-da

Paşinyanın səfəri Güney Azərbaycanda milli hərəkatı oyadıb

yazısı səh.12-də

Yaz qapıda: nə əkərsən, onu da biçərsən...

yazısı səh.14-də

İstanbulun 31 mart “fəthi”: qalib kim olacaq...

yazısı səh.15-də

QƏRB PUL VERMƏYƏCƏK - İRƏVAN “İKİ DAŞ” ARASINDA

Erməni baş nazirin Brüssel blefi, “dəvəquşu siyasəti”; Paşinyan avropalıların “saqqızını” oğurlaya bilmir; Nikol yenə Avropaya pul üçün yalvardı... yazısı səh.8-də

“Mənim tələbim o deyildi ki, həbsxanada kabab versinlər”

2 illik həbs həyatından sonra mətbuat konfransı keçirən Mehman Hüseynov: “Prezidentə müraciəti özüm yazıb və imzalamışam” yazısı səh.7-də

İlham İsmayil: “Fəxrəddin Abbasovun həbsi bütün xainlərə dərs olacaq”

yazısı səh.5-də

Vidadi Əhmədov: “Futbolla əlaqədar bütün inqilablar Tovuzda olub”

yazısı səh.10-da

Mədəniyyət naziri prezidentlə görüşdə qaldırılan məsələlərin icrasından danışdı

yazısı səh.3-də

Prezident iki teatra "akademik" statusu verdi

Prezident İlham Əliyev "Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrına və Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrına "akademik" statusu verilməsi haqqında" sərəncam imzalayıb.

Sərəncamla Nazirlər Kabinetinə Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrına və Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrına "akademik" statusu verilməsini on beş gün müddətində təmin etmək tapşırılıb.

Məmmədov Moskvaya niyə təcili zəng vurub?

Azərbaycan xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Ermənistan Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru Artur Vanetsyanın işğal altındakı Füzuli rayonundan ötən həftə verdiyi bəyanata görə Moskvaya

zəng vurub.

Virtualaz.org xəbər verir ki, nazir bunu Bakıda ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Slovakiyanın xarici işlər naziri Miroslav Layçakla görüşündən sonra keçirdiyi mətbuat konfransında deyib.

"Ermənistan rəhbərliyinin son bəyanatları sülhə xidmət etmir. Məsələn, Milli Təhlükəsizlik Xidmətinin rəhbərliyinin son bəyanatı. Mən bu məsələ ilə bağlı bu gün telefonla Minsk Qrupunun rusiyalı həmsədri İqor Popovla danışdım"-Məmmədov bildirib.

Azərbaycan XİN rəhbəri habelə ATƏT sədrindən xahiş edib ki, Yerevana gedəndə erməni rəhbərliyindən soruşsun: "Biz xalqları sülhə, yoxsa başqa istiqamətə hazırlayaq?"

Layçak isə erməni tərəfinin Dağlıq Qarabağın danışıqlarda iştirakına dair ısrarlarına münasibət bildirib. "Minsk Qrupu danışıqlar üçün yeganə formatdır və bütün münəqişə tərəfləri bunu qəbul edib. Formatda hər hansı dəyişiklik qarşı tərəflə razılaşdırılmalıdır"-o deyib.

Qəzet, jurnal və kitab əldə etməyin ən rahat yolu!

Siz sifariş edirsiniz, biz istədiyiniz ünvana çatdırırıq!

Xaricdə və Azərbaycanda nəşr olunan bütün qəzet və jurnallara abunə olmaq, həmçinin Rusiyada və Azərbaycanda nəşr olunan kitabları daha sərfəli qiymətə və daha qısa vaxt ərzində əldə etmək üçün sadəcə zəng etməyiniz kifayətdir.

Telefon: (012) 434 93 01

Abunə daha sərfəlidir - "Yeni Müsavat" abunə kampaniyasını davam etdirir

"Yeni Müsavat" qəzeti oxucularına bəyan edir ki, abunə yazılmaqla qəzeti daha sərfəli qiymətlərlə əldə edə bilərsiniz.

Köşklərdən alınan qəzetin bir nüsxəsi 60 qəpikdir. Abunə ilə qəzetin bir nüsxəsi isə sizə daha ucuz - 48 qəpiyə başa gələcək.

Aylıq abunə - 12 AZN

3 aylıq - 36 AZN

6 aylıq - 72 AZN

Abunə yazılmaq üçün yaşadığınız ərazidə istənilən poçt şöbəsinə müraciət edə bilərsiniz.

Eyni zamanda Poçt Daşım Mərkəzinin baş ofisi ilə:

(012) 598-49-55 nömrəsi ilə əlaqə saxlaya bilərsiniz.

Bundan başqa "Qaya" Mətbuat Yayımı ilə də abunə yazıla bilərsiniz.

Əlaqə üçün telefon: 012-565-67-13, 012-564-48-96

ATƏT sədri Bakıda prezident İlham Əliyevlə görüşdü

İlham Əliyev: "25 ildən artıqdır ki, bu tələblər yerinə yetirilmir"

"Ermənistan tərəfindən substantiv danışıqların aparılması üçün hər hansı ciddi niyyət yoxdur və Ermənistan danışıqlar prosesini pozmağa çalışır".

"Report" xəbər verir ki, bunu Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev martın 5-də ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Slovakiyanın xarici işlər və Avropa naziri Miroslav Layçakın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə deyib.

Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həlli məsələsinə toxunan prezident İlham Əliyev bu münaqişənin uzun illərdir ki, davam etdiyini və Azərbaycan ərazilərinin bütün beynəlxalq hüququn norma və prinsiplərinin kobud şəkildə pozularaq Ermənistan tərəfindən işğal altında saxlanıldığını diqqətə çatdırıb.

Dövlət başçısı qeyd edib ki, BMT Təhlükəsizlik Şurasının Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş bütün ərazilərindən

dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarılmasını tələb edən qətnamələrinə, ATƏT və digər təşkilatların bu cür qərar və qətnamələrinə baxmayaraq, 25 ildən artıqdır ki, bu tələblər yerinə yetirilmir.

İşğal nəticəsində bir milyona yaxın soydaşımızın qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdüyünü, torpaqlarımızın zəbt edildiyini, işğal olunmuş ərazilərdə qeyri-qanuni məskunlaşdırma və demografik vəziyyətin dəyişdirilməsi siyasətinin həyata keçirildiyini deyəndə dövlət başçısı Azərbaycanın bu münaqişənin tezliklə sülh yolu ilə həllində ən maraqlı tərəf olduğunu bildirib.

Danışıqlar prosesində müəyyən dinamikanın müşahidə olunduğunu, xarici işlər nazirləri səviyyəsində dörd dəfə görüşün keçirildiyini və

Azərbaycan prezidenti ilə Ermənistanın baş naziri arasında üç dəfə söhbətin aparıldığını qeyd edən prezident İlham Əliyev Ermənistan tərəfindən substantiv danışıqların aparılması üçün hər hansı ciddi niyyətin olmadığını və Ermənistanın danışıqlar prosesini pozmağa çalışdığını bildirib.

Prezident İlham Əliyev münaqişənin həllində irəliləyişlərin əldə olunması və Ermənistan silahlı qüvvələrinin Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərindən çıxarılmasının təmin edilməsi üçün beynəlxalq birlik tərəfindən Ermənistanla ciddi təzyiqlərin göstərilməsinin vacibliyini qeyd edib.

İlham Əliyev martın 5-də ATƏT PA yanında İtaliya nümayəndə heyətinin sədri, İtaliya Deputatlar Palatasında Xarici Əlaqələr Komissiyasının sədr müavini Paolo Qrimoldinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyətini də qəbul edib.

FHN bayramla əlaqədar əhaliyə müraciət etdi

Fövqəladə Hallar Nazirliyi (FHN) Novruz bayramı ilə əlaqədar yanğın təhlükəsizliyinə dair əhaliyə müraciət edib. Bununla bağlı FHN-in mətbuat xidməti məlumat yayıb.

Müraciətdə Novruz bayramı ilə əlaqədar keçirilən müxtəlif mərasimlərdə yanğın təhlükəsi ilə üzləşməmək üçün bir sıra təhlükəsizlik qaydalarını bilməyən vacibliyi qeyd olunub.

"Bayram tonqalının ətrafına yığılan azyaşlılar mütləq böyüklərin nəzarətində olmalıdır. Tonqal elektrik naqili, ağac, avtomobil, ev və digər yanar materiallardan kənarında yandırılmalı və tam sönənədək nəzarətdə saxlanılmalıdır.

Tonqal üzərindən atılarkən ehtiyatsızlıq geyimin alışmasına, bədənün xəsarət almasına səbəb ola bilər. Yandırılan şamlar nəzarətsiz qalmamalıdır. Təhlükə zamanı 112-yə zəng edin!", - deyərək müraciətdə bildirilib.

Daha 492 şəhid vərəsesinə birdəfəlik ödəmələr verəcək

Prezident İlham Əliyevin müvafiq fərmanının icrası ilə əlaqədar Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyində fəaliyyət göstərən Komissiyanın növbəti iclasında daha 310 nəfərin 492 vərəsesinə birdəfəlik ödəmə (11 min manat) verilməsi barədə qərar qəbul edilib.

Nazirlikdən virtualaz.org-a verilən məlumata görə, onların siyahısı birdəfəlik ödəmənin həyata keçirilməsi üçün aidiyyəti quruma

göndərilib. Yaxın günlərdə müvafiq vəsaitlərin həmin vərəseslərin bank hesablarına köçürülməsi təmin olunacaq. Vəsait köçürüldükdən sonra bu barədə onların sənədlərini təqdim edərkən qeyd etdikləri telefon nömrələrinə elektron qaydada ismarıqla rəsmi bildiriş göndəriləcək.

Ümumilikdə 12268 şəhidin vərəseslərinin birdəfəlik ödəmə almaq hüququ müəyyən olunub. Bu günədək artıq 4291 şəhidin 5966 vərəsesinə birdəfəlik ödəmənin verilməsinə dair qərar qəbul olunub və onlardan 3981 şəhid üzrə 5474 vərəseyə ödəniş edilib.

Lukaşenko KTMT-də yaranmış vəziyyət barədə nə dedi?

Belarus Prezidenti Aleksandr Lukaşenko Kollektiv Təhlükəsizlik Müqaviləsi Təşkilatı (KTMT) ətrafında, o cümlədən bu quruma baş katib təyinatı ilə bağlı yaranmış qeyri-səğlam ab-havadan narazılığını ifadə edib.

TASS xəbər verir ki, dövlət başçısı inteqrasiya qurumlarında iştirak etmək və Avropa qurumları ilə əməkdaşlıq məsələlərinə həsr olunan müşavirədə sözügedən mövzuya toxunub.

O deyib: "Dünyada hərbi-siyasi cərəyanlar nəzərə alınsa, bu qurumun zəruriliyi şübhə doğurmur. Amma hazırda KTMT ətrafında qeyri-səğlam vəziyyət yaranıb. Elə, təkcə baş katib təyinatı məsələsinə xatırlayın".

Belarus Prezidenti diqqətə çatdırıb ki, dünyadakı ümumi hərbi-siyasi cərəyanlar nəzərə alınsa, əsas səylər göstəriləcək ən mühüm istiqamət KTMT çərçivəsində hərbi-siyasi əməkdaşlıqdır".

AzTV-nin iki vəzifəli şəxsi işdən qovuldu

"Azərbaycan Televiziya və Radio Verilişləri" (AzTV) Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin (QSC) nəzdindəki "İdman Azərbaycan" kanalının iki əməkdaşı nöqsanlara görə vəzifələrindən azad edilib.

"Report"-un məlumatına görə, Şahin İbrahimov və Tural Həmidzadə maliyyə pozuntularına yol verdiklərinə görə qurumun sədri vəzifəsini icra edən Rövşən Məmmədovun əmri ilə işdən kənarlaşdırılıblar.

Məlumatla görə, bir müddət əvvəl İctimai Televiziyadan korrupsiya səbəbi ilə qovulan və yaxın qohumu, AzTV-nin keçmiş rəhbəri Arif Alışanov tərəfindən "İdman-Azərbaycan" telekanalına bərpə olunan Şahin İbrahimov müvəqqəti baş direktor gələnkə kimi bütün çəkişlərə nəzarət edib. Hətta qurumlardan gələn tədbir dəvətləri ilə bağlı faks aparatı da məhz onun otağında olub. A. Alışanovun təkidi ilə Xəbərlər departamentinin baş redaktorunun, prodüserinin görməli olduğu iş - çəkişlərin müxbirlərə yazılması işi də ona həvalə olunub.

Bundan başqa, hazırda son iş yeri olaraq "İdman-Azərbaycan"-dan da qovulan Ş. İbrahimov və T. Həmidzadə A. Alışanovun vaxtından birinci müavin olan, adı müxtəlif nöqsanlarda hallanaraq mediada mənfi imici ilə tanınan Elsever Dünyamaliyevin yaxın adamları kimi tanınıblar.

Xatırladaq ki, R. Məmmədovun digər əmri ilə AzTV-nin Mətbuat xidmətinin rəhbəri Xatirə Qasimova da vəzifəsindən azad olunaraq qurumun akademiyasına göndərilib.

Martin 5-də M.F.Axundzadə adına Milli Kitabxanada mədəniyyət naziri Əbülfəs Qarayev dövlət başçısı ilə görüşdə müzakirə olunan məsələlərə həsr edilmiş mətbuat konfransı keçirib.

Nazir bildirib ki, prezident İlham Əliyevin mədəniyyət xadimləri ilə son görüşündə səsləndirdiyi fikirlər mədəniyyət sahəsində islahatları sistemli şəkildə görmək istədiyinin bariz nümunəsi idi.

Nazir bildirib ki, mədəniyyət sahəsində son illərdə islahatlar davam edir: "Ölkə başçısı bu sistemin yeni formatda olmasını istəyir. Son iki ildə kifayət qədər eksperimental da olsa, vacib işlərin görülməsinə nail olunub. İslahatların məqsədi kiminsə işdən çıxarılması, iş yerlərinin sayının azaldılması ilə bağlı deyil. Kim bu düşüncədədirsə, yanlış düşünür".

Ə.Qarayev qeyd edib ki, islahatlar bundan sonra da davam etdiriləcək. Nazir bildirib ki, elə kəndlər var ki, orada dağıdılmış vəziyyətdə müəssisə və ya işləməyən kitabxanalar var: "Necə düşünə bilirik ki, onların hamısını bərpa edib, mədi-texniki baza ilə təmin etmək mümkün ola bilər? Odur ki, bütün bu işlər mərhələli şəkildə icra olunmalıdır. Əvvəllər kitabxanaların sayı az idisə, bu gün ölkədə 2600 kitabxana var. Kinematografiya sahəsi ilə bağlı bir neçə layihə müzakirə olunur və kino sisteminin yeni formada idarə olunması üçün lazımı addımlar atılacaq. Həmçinin yeni teatr idarəetmə sisteminin for-

"Gələn dəfə onlar dəvət ediləcək"

Mədəniyyət naziri prezidentlə görüşdə qaldırılan məsələlərin icrasından danışdı

malaşdırılması üçün aparıcı teatrlara əlavə vəsait ayrılacaq. Yaradıcı proses dayanmamalı və işlər sistemli xarakter almalıdır. Bəzi qanunlara əsaslanan mövcud sistem daha müasir əsasda qurulmalıdır".

Jurnalistlərin suallarını cavablandıran nazir bildirib ki, Cəfər Cabbarlının ev muzeyi döv-

lət balansında olmadığı üçün binanın taleyi ailə yaxınları ilə müzakirə edilib. O qeyd edib ki, C.Cabbarlının ev muzeyi 2006-cı ildən dövlətə məxsus deyil: "Həmin ev Cabbarlının ailəsi tərəfindən özəlləşdirilib. Bu müddət ərzində binanın təmir-bərpa işləri üçün zəruri tədbirlər həyata keçirilməyindən

bina yararsız hala düşüb. Lakin dövlət hesabına təmir üçün bina yalnız dövlətin balansında olmalıdır. 2012-ci ildə bina tam yararsız hala düşdüüyü üçün binadakı əmlak teatr muzeyinə köçürüldü. Biz bu məsələni ailəsi ilə müzakirə etmişik. Ailə istəyir ki, o evin yerində yeni ev tikilsin və evin birinci mərtəbəsi Cabbarlının ev muzeyi olsun. Bu təcrübə mövcuddur. Əziz Əzimzadənin də ev muzeyinin hazırlanması bu şəkildə aparılıb. Biz özümüz də həmin binanın vəziyyətindən narahatıq. Çünki Mədəniyyət Nazirliyinin binanı tikmək və ya dağıtmaq səlahiyyəti yoxdur. Aidiyyəti orqanlar və mütəxəssislər araşdırma aparmalı və hansı istiqamətdə işlərin görülməsi ilə bağlı rəy verməlidir. Ümid edirəm ki, C.Cabbarlının ev muzeyində ən qısa zamanda bərpa işləri görülməkdir".

Nazir Tahir İmanov və

"Parni iz Baku" kollektivinin fəaliyyəti ilə bağlı son zamanlar səslənən fikirlərə də münasibətini bildirib.

Konkret olaraq, qadağalardan bəhs edən nazir söyləyib ki, onların bütün fəaliyyəti Mədəniyyət Nazirliyinin nəzarətindədir: "Dövlət tərəfindən onlara heç bir məhdudiyət qoyulmamışdı və Tahir İmanov da bunu nəzərdə tutmurdu. Özəl televiziyanın fəaliyyətinə gəlincə, onların işinə müdaxilə edə bilmərik. Onlara yalnız tövsiyə verə bilirik. Tahir İmanovun rəhbərlik etdiyi kollektivin konsertləri və ya proqramları mütəmadi şəkildə böyük mədəniyyət saraylarında nümayiş olunur. Onu da deyim ki, biz onların fəaliyyətini yüksək qiymətləndiririk. Onlar istedadlı və cəmiyyətə lazım olan gənclər kimi tanınırlar".

Nazir mətbuat konfransın-

da sosial şəbəkələrdə səslənən iradlara da münasibət bildirib. Xüsusilə də Rasim Balayev prezidentlə görüşə çağırılmaması məsələsi barəsində Ə. Qarayev söyləyib ki, Rasim Balayev və digərləri prezident İlham Əliyevlə növbəti görüşlərə mütləq dəvət ediləcək: "Rasim Balayev və bir neçə digər xalq artistinin görüşə dəvət edilməməsinə xüsusi məqam yoxdur. Rasim Balayevlə bizim yaxşı dostluq münasibətlərimiz var. Sadəcə, bu gün 270 xalq artisti, ziyalılar və 1300-dən çox əməkdar incəsənət xadimi var. Biz onların hər birini dəvət etsəydik, Heydər Əliyev Sarayında onlara yer olmayacaqdı. Gələcəkdə bu görüşlərin sayı artırılacaq və dəvət edilməyən bütün ziyalılar dəvət ediləcək. Görüşdən kənar qalan ictimai xadimlərdən, ziyalılarımızdan üzrxahlıq edirəm. Gələn dəfə onlar dəvət ediləcək".

Nazir onu da qeyd edib ki, hazırda Cəlil Məmmədquluzadə və Hacı Zeynalabdin Tağıyevin heykəlinin ucaldılması məsələsi müzakirə edilir. Heykəllərin ucaldılması üçün memarlar müsabiqə yolu ilə seçiləcək: "Cənab prezidentlə görüşdə 4 nəfərin heykəlinin ucaldılması məsələsi qaldırılmışdı. Bu yaxınlarda ilkin layihə üçün müsabiqə elan ediləcək. Həm memarlar, həm də heykəllərin hansı ərazilərdə ucaldılması ilə bağlı yekun qərar verəcək. Bundan sonra ictimaiyyətə açıqlama verə biləcəyik".

Q Əli RAİS, Foto: Elcin Əkbərov "Yeni Məsavat"

Media kapitanlarının prezidentlə görüşü olacaqmı?

Məlum olduğu kimi, martın 1-də Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin bir qrupu ilə görüşüb. Azərbaycanda mədəniyyət sahəsində görülən işlər, mövcud vəziyyət və gələcək planların müzakirə olunduğu bu görüşdə dövlət başçısı ilə yanaşı, mədəniyyət xadimləri də çıxış ediblər. Qeyd edək ki, mətbuat işçiləri də dövlət başçısının media nümayəndələri ilə belə bir görüş keçirməsini arzuolunan hesab edirlər. Hazırda həm çap mətbuatının, həm də onlayn mətbuatın bir sıra problemləri olduğunu nəzərə alsaq, dövlət başçısının jurnalistlərlə, media kapitanları ilə görüşü, onların problemləri ilə bağlı operativ qərarlar verməsi bu sahənin inkişafına müsbət təsir edə bilər.

Qeyd edək ki, hazırda çap mediasının inkişafı üçün qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi, ictimai yerlərdə, o cümlədən metroda qəzet satışının bərpa edilməsi, medianın reklam bazarının genişləndirilməsi, azad reklam bazarının olması, həmçinin onlayn mediaya maliyyə dəstəyinin verilməsi kimi məsələlər gündəmədədir.

Kütləvi İnformasiya Vasitələrinə Dəstək Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərli

Vüqar Səfərli: "Əgər belə bir görüş yenidən məsləhət bilinərsə, biz də dəstəkləyərək"

Müşfiq Ələsgərli: "Belə bir ictimai sifariş olarsa, Mətbuat Şurası bu təşəbbüslə çıxış edə bilər"

"Yeni Məsavat"a açıqlamasında bildirdi ki, əvvəllər mətbuat nümayəndələrinin dövlət başçısı ilə görüşü olub: "Həmçinin iki dəfə də jurnalistlər üçün tikilən binada mənzillərin paylanması zamanı prezident jurnalistlərlə bir araya gəlib. Mədəniyyət işçiləri ilə isə uzun illərdən bəri ilk dəfə görüş baş tuturdu. 2015-ci ildə media kapitanlarından ibarət böyük bir

qrupla İlham Əliyevin görüşü oldu, orada mediaya aid məsələlər qaldırıldı, müzakirə olundu. Əgər belə bir görüş yenidən məsləhət bilinərsə, biz də dəstəkləyərək. Bu görüşlər adətən dəyirmi masa şəklində təşkil olunub, orada suallar verilib, ümumi müzakirələr aparılıb, media kapitanları fikirlərini səsləndiriblər. Görüş olsa, orada bir çox məsələlər qaldırıla bilər,

elektron medianın maliyyələşməsi məsələsi, reklam bazarının formalaşması məsələsi, media nümayəndələrini maraqlandıran digər məsələlərə yer verilə bilər. Belə bir təşəbbüs olsa biz də dəstəkləyərək. Bildiyiniz kimi, gələn il medianın 145 illiyi olacaq, adətən belə yubiley illərində görüş olur".

Mətbuat Şurasının sədr müavini, Jurnalistlərin Həm-

karlar İttifaqının sədri Müşfiq Ələsgərli də qəzetimizə açıqlamasında bildirdi ki, zərurət olarsa, Mətbuat Şurası belə bir təşəbbüslə çıxış edə bilər: "Media kapitanları ilə dövlət başçısının görüşü bir neçə dəfə, bir neçə formatda təşkil olunub. Zaman-zaman belə görüşlər baş tutub, mən də iştirak etmişəm. Mətbuat Şurasının təşkilatçılığı ilə media rəhbərlərinin dövlət başçısı ilə

görüşü keçirilib. Bundan başqa, digər formatlarda, müəyyən toplantılarda da cənab prezident jurnalistlərlə görüşüb. Məsələn, mənzillərin paylanması zamanı dövlət başçısının geniş tərkibli jurnalist heyəti ilə görüşü baş tutdu. Belə bir təşəbbüs olduqda, hər zaman qarşı tərəfdən müsbət reaksiya verilir. Yəni belə bir ictimai sifariş olarsa, yerlərdən müraciətlər olarsa, zərurət varsa, Mətbuat Şurası belə bir təşəbbüslə çıxış edə bilər. Praktiki olaraq, belə hallar olub, düşünürəm ki, heç bir problem olmaz. Görüş üçün zərurət və format olmalıdır. Gündəmdə qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi, ictimai yerlərdə, o cümlədən metroda qəzet satışının bərpa edilməsi, medianın reklam bazarının genişləndirilməsi, azad reklam bazarının olması, həmçinin onlayn mediaya maliyyə dəstəyinin verilməsi kimi məsələlər var. Bunlar Mətbuat Şurasının təklifləri paketində də öz əksini tapıb. Mətbuat Şurasının İdarə Heyətinin toplantısında bu təkliflər paketi hazırlanıb, dövlət qurumlarına müraciət olunub. Ancaq elə bir mərhələ olsa və bu məsələlərə dövlət başçısının özünün birbaşa müdaxiləsi lazım gəlsə, Mətbuat Şurası belə bir təşəbbüslə çıxış edə bilər".

Q Nərgiz LİFTİYEVA, "Yeni Məsavat"

Azərbaycanda qəzet kağızı və hazır çap məhsulları əlavə dəyər vergisindən (ƏDV) azad oluna bilər.

Modern.az-ın məlumatına görə, bu barədə Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ildə fəaliyyəti haqqında hesabatında bildirilib.

Sənədə görə, Milli Məclisin deputatları tərəfindən təklif edilib ki, ölkəyə gətirilən qəzet, kağız və hazır çap məhsulları üzərindən əlavə dəyər vergisi aradan qaldırılsın.

Nazirlər Kabinetinin həmin təklifə cavabında isə göstərilib ki, Vergi Məcəlləsinin 164.1.35-ci maddəsinin müddəalarına əsasən siyahısı Azərbaycan respublikasının Prezidenti tərəfindən müəyyən olunan xammalın və materialların idxalının ƏDV-dən azad edilməsi nəzərdə tutulub. Həmin siyahıya qəzet kağızı və hazır çap məhsulları daxil edilib halda qeyd olunan malların idxalı ƏDV-dən azad oluna bilər.

Nazirlər Kabinetinin 2018-ci ildə fəaliyyəti haqqında hesabatı Milli Məclisin martın 15-də keçiriləcək iclasında müzakirə ediləcək.

Mətbuatın hazırkı durumunu nəzərə alsaq, bu məsələ qəzetçiliyin yaşamasında böyük rol oynaya bilər.

Diqqət çəkən əsas məqam isə odur ki, qəzetlərin, çap və poliqrafiya məhsullarının ƏDV-dən azad olunması Vergi Məcəlləsində öz əksini tapıb. Qanunun 164.1-ci maddəsində ƏDV-dən azad edilən məhsulların siyahısında kütləvi informasiya vasitələri məhsullarının bütün növləri üzrə dövrüylər, mətbu kütləvi informasiya vasitələri istehsalı ilə bağlı redaksiya, nəşriyyat və poliqrafiya fəaliyyəti də qeyd olunur. Yalnız reklam fəaliyyəti istisna təşkil edir. Lakin bu qanun mövcud olduğu halda, Nazirlər Kabinetinin 2015-ci ildən etibarən ləğv olunan 11 sayılı qərarı əsas götürülür və onun ləğvi ilə qəzet kağızı ƏDV-yə cəlb olunur.

"Qaya" mətbuat yayımı firmasının sədri Xan Hüseyin Əli-

Vergi Məcəlləsində qəzet kağızı ƏDV-dən azaddır - bəs qanun niyə tətbiq edilmir?

Əkrəm Həsənov: "Vergi Məcəlləsinə görə bütün ziddiyyətli məqamlar vergi ödəyicisinin xeyrinə şərh olunmalıdır"

Rəşad Məcid: "Arzu edərdik ki, qəzetlərin belə iqtisadi çətinlik yaşadığı dövrdə kağıza ƏDV tətbiq olunmasın"

yev məsələ ilə bağlı "Yeni Müsavat" a açıqlamasında bildirdi ki, qanunla azad edilməsinə baxmayaraq qəzet kağızına ƏDV tətbiq olunur: "2005-ci ilə qədər qüvvədə olan Vergi Məcəlləsinə görə, idxal olunan kütləvi informasiya vasitələri ƏDV-dən azad idi. Qanunla kütləvi informasiya vasitələri dedikdə qəzet, jurnal və qəzet kağızı nəzərdə tutulurdu. 2005-ci ildə Nazirlər Kabineti 11 sayılı qərar qəbul etdi. Vergi Məcəlləsi qüvvədə ola-ola həmin 11 sayılı qərara kütləvi informasiya vasitələri və qəzet kağızını da saldı. Həmin ildən bu məsələ həm Vergi Məcəlləsi, həm də Nazirlər Kabinetinin qərarları ilə tənzimlənməyə başladı. Buna ehtiyac yox idi. 2015-ci ilin oktyabr ayında Nazirlər Kabinetinin 11 sayılı qərarı ləğv edildi. Ancaq Vergi Məcəlləsi qüvvədə qaldı. Konstitusiyada da qeyd olunub ki, qanunların ardıcılığı baxımından həmin qanun daha üstündür. Ancaq Gömrük Komitəsi qanun olduğu halda Nazirlər Kabinetinin qərarını üstün tutdu".

X. Əliyev vurğuladı ki, qanun var və Gömrük Komitəsi qanuna üstünlük verməli idi: "Problemlər də buradan başladı. 2000-ci ildə Milli Məclis tərəfindən qəbul edilmiş və həmin ilin oktyabr ayında prezident fərmanı ilə təsdiq edilmiş qanun - Vergi Məcəlləsi qüvvədədir. Həmin qanunun 164.1-ci maddəsi ƏDV-dən azad olma maddəsidir. Orada konkret göstərilir ki, idxalın aşağıdakı növləri ƏDV-dən azaddır. Onlardan sonra onun alt maddəsi olan 164.1.17 -ci maddəsində konkret olaraq qeyd olunur ki, KİV-lərin alqı-satqısı üzrə bütün dövrüylər ƏDV-dən azaddır. Yeni respublikaya idxal olunan bütün kütləvi informasiya vasitələri, qəzet və jurnallar, qəzet kağızı ƏDV-dən azaddır. Gömrük Komitəsi isə ləğv edilmiş qərara üstünlük verir. Son olaraq, Gömrük Komitəsi irad bildirir ki, idxal olunan KİV azaddır, ancaq onların alqısı azad deyil. Vergi Məcəlləsində isə yazılıb ki, alqı-satqı azaddır. Onlar isə alqı sözüne etiraz bildirirlər ki, Vergi Məcəlləsində alqı sözü səhvdir, onu əsas götürməyin. Ancaq qanun alqı-satqının, bütün dövrüylərin azad olduğunu qeyd edirsə, azad olmalıdır.

Prezidentin "Kütləvi informasiya vasitələri haqqında" fərmanı var və həmin fərmanda açıqlama verilir ki, buraya qəzet və jurnallar və qəzet kağızı daxildir".

Hüquqşünas hesab edir ki, bu qanun qəzet kağızına, poliqrafiya məhsullarına da şamil edilməlidir: "Bu qanuna əsasən qeyd olunan məhsullar ƏDV-dən azaddır. Ancaq mən bu məsələni araşdırdım və müəyyən etdim ki, Dövlət Gömrük Komitəsinin mövqeyi fərqlidir. Onlar da iqtisadi yanaşma sərgiləyirlər. Ancaq bu, hüquqi yanaşma deyil, sırf iqtisadçı yanaşmasıdır. Qanunlar hüquqi dildə yazılmalıdır. Bəzən deyirlər ki, qanunlar elə yazılmalıdır ki, onu hamı başa düşsün, lakin hüquqi dil var. Qanunu hüquqşünas yazmırsa, o zaman bu problemlər yaşanır. Vergi Məcəlləsi tamamilə yenedən yazılmalıdır. Məcəllənin 164.2-ci maddəsi 2015-ci ilə qədər qüvvədə olub və orada Nazirlər Kabinetinə səlahiyyət verilmişdi ki, hansı məhsul və xidmət növlərinin idxaldan azad edildiyini müəyyən etsin. 2015-ci ildə həmin maddə də ləğv olundu və qəzet kağızı, poliqrafiya məhsullarının ƏDV-dən azad edilməsi də onunla birgə ləğv olunmuş hesab edildi. İqtisadçılar artıq fikirləşdilər ki, artıq 164.2 yoxdursa, Nazirlər Kabineti müəyyən etməsə, poliqrafiya məhsullarının ƏDV-dən azad edilməsi dövrü bitdi. Ancaq unuttular ki, 164.1.7. maddəsi hələ də qüvvədədir. Mən bu məhsulların ƏDV-dən azad olunması mövqeyindəyəm".

Media kapitanları da qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi üçün səbirsizliklə gözləyirlər.

"525-ci qəzet" in baş redaktoru Rəşad Məcid "Yeni Müsavat" a danışıqdan vurğuladı ki, qəzetlərin də iqtisadi vəziyyəti ağırdır, bu, qəzetlər üçün bir iqtisadi yüküdür: "Qəzet kağızının ƏDV-dən azad edilməsi ilə bağlı uzun illərdir müzakirə aparılır. Belə bir variant irəli sürülür ki, mətbuat orqanları qəzet kağızını ölkəyə özləri gətirəndə bu tətbiq olunmur. Ancaq hələ ki ƏDV tətbiq olunur, bu da kağızın bahalaşmasına gətirib çıxarır. İndi qəzetlərin də iqtisadi vəziyyəti ağırdır, bu qəzetlər üçün bir iqtisadi yüküdür. Vaxtaşırı bu məsələlər qaldırılıb, müzakirə edilir. Mən də hesab edirəm ki, bu məsələnin həlli vacibdir. Mətbuat Şurasının sədri Əflatun Amaşov da bu məsələni bir neçə dəfə Milli Məclisdəki çıxışında qaldırıb. Arzu edərdik ki, qəzetlərin belə iqtisadi çətinlik yaşadığı dövrdə kağıza ƏDV tətbiq olunmasın. Türkiyədə də kitab çapına tətbiq olunan ƏDV aşağı endirilib. Onsuz da dövlətin bundan əldə etdiyi vəsait elə böyük həcmə deyil. Ona görə də yaxşı olar ki, hökumət belə bir qərar versin və bu məhsullara ƏDV tətbiq olunması ləğv edilsin".

Q Nərgiz LİFTİYEVƏ, "Yeni Müsavat"

Qarabağ Komitəsində gərginlik yaradacaq yeni açıqlamalar

Tural Abbaslı: "Bu məsələdə kimsə fərqli mövqedə dura bilməz"

Qarabağ Komitəsi (QK) daxilində yaşanan gərginlik tükənmir. Komitə ilə yolları ayrılmaq üzrə olan və bu səbəbdən qurumun son iki iclasında iştirak etməyən Qarabağ Azadlıq Təşkilatının sədri Akif Nağının "Yeni Müsavat" ın ötən sayına verdiyi açıqlamada səsləndirdiyi bəzi fikirlər gərginliyi bir qədər də artırıb.

QAT sədri açıq şəkildə ötən il 29 sentyabra, yeni QK-nın həmin tarixdə keçirdiyi "Qarabağa azadlıq" mitinqinə qədər olan uğurlarını rəhbəri olduğu təşkilatın ayağına bağlayıb.

Sitat: "Mən bir sualın cavabını hələ də tapa bilmirəm ki, bu adamlar nə üçün QAT-ın 25 illik təcrübəsindən, bazasından istifadə etmək istəmədilər. Özləri də bilirlər ki, komitənin 29 sentyabr mitinqinə qədərki uğuru daha çox QAT-ın baza-

sına söykəndiyimizə görə idi".

QK-nın təsisçilərindən olan, AĞ Partiya başqanı Tural Abbaslı QAT sədrinin dediklərinə bu cür mövqə sərgilədi: "Sözün düzü, mənə tam aydın olmadı ki, Akif bəy "Mən bir sualın cavabını hələ də tapa bilmirəm ki, bu adamlar nə üçün QAT-ın 25 illik təcrübəsindən, bazasından istifadə etmək istəmədilər" dedikdə nəyi nəzərdə tuturdu. Çünki Qarabağ Komitəsi ilə QAT arasında hər

hansı bir qarşıdurma olmayıb və bu gün də yoxdur. Biz komitədə olaraq istər QAT-a, istərsə də burada cəmləşən digər par-

tiyalara, təşkilatlara, qazilərə, ziyalılara Qarabağın azadlığa qovuşması naminə bir resurs, baza kimi yanaşmışıq və fay-

dalanmışıq. Qarabağ Komitəsində elə bir mühit formalaşmış ki, burada artıq ayrı-ayrı şəxslər, partiyalar, təşkilatlar öne çıxmır, burada Qarabağ naminə fəaliyyət və fədakarlıq öne çıxır. Odur ki, komitənin fəaliyyətini onun tərkibindəki təşkilatlara pay şəklində bölməyi doğru hesab etmirəm. Konkret olaraq Qarabağ Komitəsinin təsis olunduğu gündən bu günə qədərki uğuru onun üzvlərinin hər birinin mübarizəsinin nəticəsidir. Bu məsələdə kimsə fərqli mövqedə dura bilməz və durmamalıdır da. QAT bu gün də komitənin üzvüdür və fəaliyyətini orada davam etdirir. Ola bilər ki, kimlərsə komitədə QAT-a deyil, Akif Nağının şəxsinə iradları olsun. Bunu da zaman-zaman onlar səsləndirib və hətta son icaslardan birində bəziləri bu münasibətə görə istefa verib getdilər. Ancaq Akif bəy bu iradları qətiyyətlə QAT-a ünvanlanan iradlar kimi təqdim etməməlidir. Mən bilən QAT-ın idarəçiliyində demokratik prinsiplər hakimdir və buna söykənərək oradakı bəzi üzvlər belə Akif bəylə nələrdəyə razı da olmur. Yeni demək istəyirəm ki, Qarabağ Komitəsi QAT başda olmaqla, heç kimi və heç bir təşkilatı günahlandırmır və onun resurslarından Qarabağın azadlığı naminə yararlanmağa çalışır. Qarabağ Komitəsi əksinə, sıralarını genişləndirərək qarşısına qoyduğu hədəfə yetişmək üçün tam gücü ilə fəaliyyət göstərir".

Q Cavansir ABBASLI, "Yeni Müsavat"

Fəxrəddin Abbasov

Azərbaycana qarşı xəyanətkar fəaliyyəti ilə əlaqədar barəsində cinayət işi başlanan və ötən ilin sentyabrında Rusiyada həbs edilən Fəxrəddin Abbasov (özünü Aboszdə kimi təqdim edir-red.) bu il fevralın 28-də Rusiyada müvəqqəti yaşamaq müddəti bitdiyi üçün deport edildi. O, müvafiq qaydada saxlanıldığı həbsxanadan vətəndaşı olduğu Azərbaycana fevralın 28-də deport edildi və DTX onu Bakıda hava limanında qandalladı.

O, uzun illər ərzində faktiki olaraq Ermənistanın agenti kimi çalışıb. Dəfələrlə torpaqlarımızı işğal etmiş Ermənistanın paytaxtına səfərlər edib oradan açıq şəkildə düşmənlərimizi dəstəklədiyini bildirdi. Fəxrəddin Abbasov təbriyə fəaliyyət göstərməyib, Azərbaycandan çıxan, Azərbaycan dövlətçiliyi əleyhinə çıxışlar edən şəxsləri təşkil etməyə və birləşdirməyə çalışıb. Tanınmamış "Dağlıq Qarabağ Respublikası"nın işğalçı rejiminin nümayəndələri ilə yanaşı əyləşib ölkəmiz əleyhinə illərlə təbliğat aparıb. Erməni xüsusi xidmət orqanlarının kursorları ona maddi kömək edib, "Rusiya erməniləri ittifaqı" dəstək verib.

Sabiq təhlükəsizlik zabiti İlham İsmayıl Fəxrəddin Abbasovun həbsi və Azərbaycana ekstradisiyasını müsbət qiymətləndirdiyini deyib. "Yeni Müsavat"a açıqlamasında o qeyd edib ki, F.Abbasov və onun kimilər Azərbaycanın ərazi bütövlüyü əleyhinə tam xəyanətkar mövqedən çıxış ediblər: "Faktiki olaraq heç bir diskriminasiyanın olmadığı bir yerdə, etnik münasibətlərin tarixən normal olduğu, əsrlərlə birgə yaşadığımız torpaqlarda separatçılıq təbliğ ediblər. Fəxrəddin Abbasov, İsmayıl Şabanov kimi elektron saytlardan, xüsusilə ermənilərin və rusların maliyyəsi ilə açılmış "Talışistan" televiziyasından əleyhimizə çalışıblar, təhqiredici tonda çıxışlar edib, dövlət adamlarından tutmuş dövlət atributlarına qədər həmişə aşağılayıcı mövqə-

dən çıxış ediblər. Bizim düşmənlərimizlə, ermənilərlə əlaqəyə girərək "Talışistan" televiziyasının İrəvandan yayımlanmasına nail olublar. Dəfələrlə İrəvanda səfərdə olublar, aylarla orada qalıblar, Moskvada xüsusi himayə altında yaşayıb bu işləri görüblər. Bu tək cəzə əməliyyat işi deyil, siyasi məsələdir. Bu siyasi məsələnin bu cür yekunlaşması bizim üçün uğurdur. Azərbaycan diplomatik və xüsusi xidmət orqanlarının uğurudur. Bu məsələ ilə dövlətə xəyanət edənlərə dərs verilmiş oldu.

Fəxrəddin Abbasov Rusiyada çoxdan tutulmuşdu. Amma Azərbaycana ekstradisiyası ləngidildi. Onun enində-sonunda Bakıya göndərilməsi bizim ikinci uğurumuzdur. Yeni separatçılar, xainlər bilməlidirlər, anlamalıdırlar ki, harada məskən salmalarından və kimlərin himayəsində olmalarından asılı olmayaraq həbs ediləcək və gec-tez et-

"Fəxrəddin Abbasovun həbsi bütün xainlərə dərs olacaq"

İlham İsmayıl: "Bu adamlara qanunların dili ilə bir dərs vermək vacib idi və veriləcək də"

dən çıxış ediblər. Bizim düşmənlərimizlə, ermənilərlə əlaqəyə girərək "Talışistan" televiziyasının İrəvandan yayımlanmasına nail olublar. Dəfələrlə İrəvanda səfərdə olublar, aylarla orada qalıblar, Moskvada xüsusi himayə altında yaşayıb bu işləri görüblər. Bu tək cəzə əməliyyat işi deyil, siyasi məsələdir. Bu siyasi məsələnin bu cür yekunlaşması bizim üçün uğurdur. Azərbaycan diplomatik və xüsusi xidmət orqanlarının uğurudur. Bu məsələ ilə dövlətə xəyanət edənlərə dərs verilmiş oldu.

Fəxrəddin Abbasov Rusiyada çoxdan tutulmuşdu. Amma Azərbaycana ekstradisiyası ləngidildi. Onun enində-sonunda Bakıya göndərilməsi bizim ikinci uğurumuzdur. Yeni separatçılar, xainlər bilməlidirlər, anlamalıdırlar ki, harada məskən salmalarından və kimlərin himayəsində olmalarından asılı olmayaraq həbs ediləcək və gec-tez et-

dən çıxış ediblər. Bizim düşmənlərimizlə, ermənilərlə əlaqəyə girərək "Talışistan" televiziyasının İrəvandan yayımlanmasına nail olublar. Dəfələrlə İrəvanda səfərdə olublar, aylarla orada qalıblar, Moskvada xüsusi himayə altında yaşayıb bu işləri görüblər. Bu tək cəzə əməliyyat işi deyil, siyasi məsələdir. Bu siyasi məsələnin bu cür yekunlaşması bizim üçün uğurdur. Azərbaycan diplomatik və xüsusi xidmət orqanlarının uğurudur. Bu məsələ ilə dövlətə xəyanət edənlərə dərs verilmiş oldu.

diklərinə görə Azərbaycan məhkəməsi qarşısında cavab verəcəklər. Bu mənada məsələ uğurlu profilaktikadır.

Söhbət Fəxrəddin Abbasovun kimliyindən, tutulmasından getmir. Onun kimləri yalnız başqa dövlətlərin alətlərindən başqa bir şey deyillər. Bu adamlara qanunların dili ilə bir dərs vermək vacib idi və veriləcək də".

İlham İsmayıl deyir ki, cənub bölgəsi İran və Rusiya tərəfindən həmişə separatçılıq meyillərinin qızışdırıldığı bir bölgədir: "Dini, etnik, separatçılıq zəminində bu işləri görüblər. Ona görə də Fəxrəddin Abbasov, İsmayıl Şabanov və bu kimi insanlar bilməlidirlər ki, dövlət əleyhinə fəaliyyətə görə qanun qarşısında cavab verməli olacaqlar. Bu əməliyyat Dövlət Təhlükəsizlik Xidmətinin ciddi uğurudur".

İlham İsmayıl deyir ki, Fəxrəddin Abbasovun işi üzrə məhkəmə çox şəffaf şəkildə

keçirilməlidir: "Açıq məhkəmə keçirilməlidir. Sözü həqiqi mənada separatçılara heç bir imkan verilməməlidir ki, Fəxrəddin Abbasovu qəhrəmana çevirsinlər, Novruzəli Məmmədov kimilərini vətənpərvər olmaya vətənpərvər adlandırsınlar. Bu adamlar vətənpərvər deyillər, eger talış xalqının mənafeyini fikirləşsəydi, bu hərəkətləri etməzdi. Fəxrəddin Abbasov və onun adamları istəyirlər ki, ölkəmizin ərazi bütövlüyü təzə-

dən parçalansın".

Qeyd edək ki, Azərbaycan vətəndaşı olan Fəxrəddin Abbasov barəsində Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 281.2 (dövlət əleyhinə yönələn açıq çağırışlar) və 283.1-ci (milli, irqi nifrət və düşmənçiliyin salınması, milli ləyaqətin alçaldılması) maddələri üzrə cinayət işi başlanmış və o, beynəlxalq axtarışa verilmişdi.

□ E.MƏMMƏDLİYEV, "Yeni Müsavat"

Ayaz Mütəllibov devrilib, yoxsa özü istefa verib?

Eks-prezident yenə AXC-ni ittiham etdi, İsgəndər Həmidovdan sərt reaksiya gəldi

Bu gün Ayaz Mütəllibovun Azərbaycan prezidenti vəzifəsindən istefa verməsindən 27 il ötür.

1992-ci il martın 6-sı Azərbaycanın siyasi tarixində prezident Ayaz Mütəllibovun hakimiyyətdən getməsi ilə yadda qalıb. Bu gediş sıradan gediş deyildi. Ölkənin ilk prezidentinin tutduğu yüksək postdan kənarlaşdırılmasına səbəb olan hadisə cəmi bir həftə qabaq baş vermiş, Xocalıda soyqırım törədilmiş və bunun ardınca hakimiyyətə qarşı xalq etirazları baş qaldırılmışdı. Ayaz Mütəllibovu hakimiyyətdən uzaqlaşdırmaq istəyən siyasi qüvvələr də təbii ki, bu etirazlardan, yaranmış situasiyadan istifadə edirdilər.

Ayaz Mütəllibov hər ilin bu günlərində hakimiyyətdən getməsi barədə medianın suallarını cavablandırır. Hər dəfə də Azərbaycan Xalq Cəbhəsinin onu güc yolu ilə devirdiyini və cəbhəçilərin bu hərəkətinin Azərbaycanın başına bəlalar gətirən tarixi səhv adlandırır. Dünyəni də Real.TV-yə müsahibəsində Ayaz Mütəllibov bildirib ki, 20 Yanvar hadisələrini araşdıran istintaq komissiyasının üzvü olan SSRİ QQB-sinin sədr müavini ona AXC-ni bağlamağı məsləhət görüb. Lakin mənfi cavab alıb: "Mən ona dedim ki, Azərbaycanda

demokratiya qururuq, Qarabağda müharibə gedir, AXC-ni bağlamağı düşünürəm. AXC isə 1992-ci ilin 6 martında dövlət çevrilişi etdi".

Bundan əvvəl də eks-prezident müsahibələrində deyib ki, 1992-ci il martın 5-6-da və həmin il mayın 15-də qanuni hakimiyyətə qarşı AXC-nin etdiyi sui-qəsdin xalqın iradəsinin təzahürü olmadığına hüquq baxımdan şübhə qalmayıb. Bu, ilk mərhələdə küçə təzyiqləri altında parlament çevrilişi, ikincisi, hakimiyyətin silah gücünə işğaldır, yeni hərbi çevrilişdir: "Xocalıda baş verən faciəli hadisələri və onun təsiri altında yaranmış güclü psixoloji durum hakimiyyət uğrunda öz məqsədi üçün

istifadə edən AXC-yə imkan verdi ki, küçədə toplaşan kütlənin təzyiqi altında respublika parlamentini mənfi istefaya göndərməyə məcbur etsin. Təəssüf ki, opponentlərimi inandıra bilmədim ki, onların hərəkətləri respublikaya fəlakətlər gətirir, torpaqlarımızın müdafiəsini çətinləşdirir, ardıcıl çevrilişlər və siyasi kataklizmlər dalğasının yaranmasına səbəb olur. AXC-nin keçmiş funksionerləri cəsarətli olub öz səhvlərini etiraf etməlidirlər".

AXC-nin liderlərindən olmuş sabiq daxili işlər naziri İsgəndər Həmidov isə "Yeni Müsavat"a açıqlamasında o bildirdi ki, A.Mütəllibov özü könüllü olaraq prezident vəzi-

fəsindən istefa ərizəsini yazıb. Onu AXC-dən heç kim istefa ərizəsi yazmağa məcbur etməyib: "Ayaz Mütəllibov Xocalı faciəsindən sonra hakimiyyətdə qala bilməzdi. Xalq ona qarşı idi. Bunu Mütəllibov yaxşı görürdü. Xocalıda ermənilər tərəfindən azərbaycanlılara qarşı misli görünməmiş vəhşilik, soyqırım aktı törədilmişdi, 600-dən yuxarı dinc sakin qətlə yetirilmişdi, 1000-dən yuxarı sakin əsir götürülmüşdü. Sabahısı gün Ayaz Mütəllibovun prezident olaraq nəzərətinə olan "AzərTAC" Dövlət Agentliyinin Azərbaycan Dövlət Televiziyasında Xocalı barədə xəbəri yayıldı. Xəbərə Xocalıda insident nəticəsində 3 nəfər Xo-

calı sakininin həlak olduğu bildirilirdi. Bu cür informasiya Ayaz Mütəllibovun icazəsi olmadan yayıla bilməzdi. Təəssüf edirsinizmi, ölkənin bir bölgəsində böyük miqyaslı qırğın törədilib, prezident bunu xalqdan gizlədir. Bu, Xocalını müdafiə etməmək qədər xəyanətə bərabər hərəkət idi. Bu hərəkətə indi cəsarətdən, vətənpərvərlikdən dem vuran Mütəllibov yol vermişdi. Belə bir şəxsin prezident və ali baş komandan kimi qalması qeyri-mümkün idi, xalq bunu qəbul etmirdi. Ayaz Mütəllibov da bu vəziyyəti görüb istefa ərizəsini yazdı. Ərizəsində səhhətinə görə istefa verdiyini yazmışdı.

İstefa ərizəsini Allahşükür Paşazadəyə təqdim etmişdi. Yeni Mütəllibovu AXC-dən heç kim məcbur etməmişdi ki, istefa ərizəsi yazsın. Prezidentin parlamentdə impiçment məsələsi qoyulmuşdu. Ancaq biz parlamentdə cəmi 15 nəfər idik. İstəsək də onu istefa ərizəsi yazmağa məcbur edə bilməzdik. Onun getməyini xalq istəyirdi, ona görə də getdi".

İ.Həmidov onu da bildirdi ki, Mütəllibov əslində istəyirdi ki, AXC-ni bağlasın. Sadəcə olaraq, Azərbaycan xalqının sərt reaksiyasından çəkiniyi üçün bunu edə bilmirdi: "Onun AXC-yə qarşı qərəzi, qəzəbi heç vaxt tükenmir.

AXC hakimiyyət uğrunda mübarizə aparmırdı, müstəqillik və torpaqlarımızın bütövlüyü uğrunda mübarizə aparırdı. Mütəllibov özü istefa verdi getdi, may ayında konstitusiyayı pozaraq güc yolu ilə geri qayıtdı. Lakin cəmi bir gündən sonra yenə qaçdı. Onun bizi cəsarəti olmamaqda suçlaması isə gülüncüdür. Cəsarətsiz adamlar SSRİ imperiyasına qarşı vuruşmazdı, Mütəllibov kimi imperiyaya sitayiş edərdi. Ayaz Mütəllibovun o zamankı davranışları qorxaqlıq, ölkəsinin Rusiyaya satmaq idi. İndi də Rusiyanın əleyhinə qorxusundan bir kəlmə danışmır. Bir dəfə də olsun dilinə gətirmir ki, mən hakimiyyətdə ola-ola Rusiyanın 366-cı alayı erməni da bu vəziyyəti görüb istefa ərizəsini yazdı. Ərizəsində səhhətinə görə istefa verdiyini yazmışdı.

□ Etibar SEYİDAĞA, "Yeni Müsavat"

“İstərdik prezidentlə görüşək” - QHT sədri

Ekspertlər siyasi islahat paketi və əfv gözləntisindən danışdılar

Azərbaycan hökumətinin “fevral inqilabı” kimi xarakterizə edilən son sosial dəyişikliklərin davamı olaraq siyasi hərəkatlənə də gözlənilir. Müşahidəçilərin fikrincə, iqtidarın sosial-iqtisadi açılımlı siyasi müstəvidə öz əksini tapa bilər. Xüsusən Novruz bayramı ərəfəsində gözlənilən böyük əfv fərmanına bir çox siyasi məhbus elan edilmiş dustaqların düşməsi istisna edilmir.

Çünki hakimiyyətin son davranışlarının və prezidentin verdiyi fərmanların, qərarların məntiqi davamı olaraq siyasi fazada da ciddi yumşalmalar, dəyişikliklər olmalıdır. İddia olunur ki, siyasi reformaların başlanğıcı olaraq sabiq səhiyyə naziri Əli İnsanov əfv edilə bilər.

14 ildir ki, həbs həyatı yaşayan eks-nazirlə bərabər vicdan məhbusları kimi tanınan digər dustaqlar da azad oluna bilərlər.

Hazırda Əfv Komissiyası işləyir, hüquq müdafiəçiləri öz siyahılarını təqdim ediblər, nəzərlər prezidentdədir və bayramqabağı əfv fərmanına kimlərin düşəcəyi intizarla gözlənilir.

Dilərə Əliyeva adına Qadın Hüquqlarını Müdafiə Cəmiyyətinin sədri Novella Cəfəroğlu “Yeni Müsavat”a bildirdi ki, məhkəmə-hüquq sistemində ciddi islahatlar başlanıb: “Bu islahatlar davam edəcək, prezident də məhkəmə sistemində dəyişikliklər olacağına anonsunu verdi. Biz də dəstəkləyirik və davamı olaraq, əfv fərmanı verilsə çox sevinərik. Cəmiyyətin əsas gözləntisi əfvdir”.

N.Cəfəroğlu qanunlarda boşluqlar olduğunu və əsasli düzəlişlərə ehtiyac yarandığını qeyd etdi: “Biz əsasən qadınların hüquqlarının müdafiəsi ilə məşğulmuş və əksər məhkəmə işlərini uduruq. Amma bir sıra işlər var ki, onları qaldıracağıq. Əsas qanunlarda olan boşluqlardır, onları dəyişməlidir. İslahatlar aparmaq üçün o boşluqlara düzəliş edilməlidir ki, məhkəmələr də ədalətli qərar versinlər. Çünki hər iki tərəf bundan istifadə edir. Məsələn, ata varlıdırsa, uşaq onda qalmalıdır. Axı uşağı anadan təcrid etmək olmaz. Başqa misal deyim, 13 il yaşayırlar, 3 uşaq var, boşanıb. Qanuna düzəliş olunmalıdır və boşanmış er həmin uşaqlarla bərabər qadına da baxmalıdır. Bütün dünya bunu edir”.

Hüquq müdafiəçisi prezidentlə görüşmək istədiklərini də vurğuladı: “Biz QHT rəhbərləri istərdik ki, prezidentlə görüşək. Çünki QHT-lərin əli ilə dövlətçiliyi qorumaq üçün müəyyən işlər görülməlidir. Axı hökumətin əli çatmadığı işi biz görürük. Kənddə insanlar islahatların mahiyyətini bilmirlər. Elə adamlar var ki, pensiyaya necə çıxırlar xəbərləri yoxdur. Bunları izah etmək vacibdir.

Milli Demokratiya İnstitutu varıydı, onlardan çox şey öyrəndik. Yeni institutlar yaradılmalıdır. Özümüzün olan. Kənddən gəlməyən İnsan Haqları Evi yaratmaq lazımdır, normal və vətənpərvər adamlar işə cəlb edilməlidir. Bu islahatlar mütləqdir”.

“Turan” informasiya agentliyinin direktoru, siyasi ekspert Mehman Əliyevin fikrincə, iqtisadi islahatlar konseptual və sistemli olmalıdır. O hesab edir ki, siyasi məhbusların azadlığa buraxılması ilə müəyyən dərəcədə gerginlik azala bilər: “Amma kordinal dəyişikliklərə ehtiyac var. Hamısı həllini gözləyir və onsuz da bu islahatları edəcəklər. Hakimiyyət bunu görür, dəyişikliklər getdikcə genişlənəcək, çünki cəmiyyət oyanıb”.

Emil SALAMOĞLU
“Yeni Müsavat”

Martın 5-də Bakıda “Dinlər və sivilizasiyalararası dialoqdan əməkdaşlığa doğru” adlı beynəlxalq konfrans keçirilib.

rən məqamlardandır”, - Şeyxülislam bildirdi.

Şeyxülislam bildirdi ki, bu il noyabrın 14-15-də dünyanın dini liderlərinin Azərbaycanda toplanması nəzərdə tutulur.

Prezident Administrasiyasının Millətlərarası münasibətlər

yüksək səviyyədə təmin edilməsi, bütün dini məzhəblərin qanun qarşısında bərabər olması, dini qurumlara dövlət dəstəyinin göstərilməsi öz məntiqi nəticəsi kimi ölkə daxilində dinlərarası münasibətlərin qarşılıqlı hörmət əsasında

ların qovşağında yerləşən ölkədir. Bu xüsusiyyətimiz xalqımızın xarakterinə, tarixində əksini tapıb”.

“Mənim xristianlarla da, müsəlmanlarla da dost münasibətim var. Sünnilər, şiələr arasında dostların çoxdur. Hətta

“Ölkəni qorumaq onu avtomatla qorumaq deyil ki?” - Şeyx

Bakıda “Dinlər və sivilizasiyalararası dialoqdan əməkdaşlığa doğru” adlı beynəlxalq konfrans keçirilib; QMİ sədri: “Vəhhabi dostlarım da var”

Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə çıxışında deyib ki, ölkədə dini-mənəvi irsə ehtiram, müxtəlif mədəniyyətlərin dialoqu, tolerantlıq ənənələri olduqca yüksək səviyyədədir: “Milli və dini tolerantlıq dövlət səviyyəsində dəstəklənir. Etnik və dini müxtəliflik ölkəmizin milli sərvəti kimi dəyərləndirilir. Bu bizim qürur mənbəyimizdir. Təbii ki, burada siyasi iradə böyük önəm daşıyır”.

A.Paşazadə vurğulayıb ki, prezident İlham Əliyevin global miqyasda dəyər kəsb edən təşəbbüsləri bəşəriyyətin ümumi inkişafına, sülh və dinc birləşməyə amallarına xidmət edir. “Təəssüf ki, hazırda dünyada humanitar fəlakətlər, insan qırğını, miqrant böhranı kimi hallar gündəmdədir. 20 faiz torpağı erməni ekstremistləri tərəfindən işğal olunmuş, bir milyondan artıq soydaşı qaçqın-məcburi köçkün taleyi yaşamağa məcbur olan, Xocalı soyqırımına məruz qalmış Azərbaycan xalqı ən ağırlı problemimiz olan Qarabağ münaqişəsinin müharibə yolu ilə deyil, beynəlxalq hüquq normaları çərçivəsində sülh yolu ilə ədalətli həllinin tərəfdarıdır. Bu gün bütün problemlərin fəvqündə duran sülhün qorunması probleminin həllində, habelə terrorizm, islamofobiya, antisemitizm, ekstremizm və radikalizmin önəlməsində dövlət rəhbərlərinin, ictimai və dini qurum liderlərinin birgə əməkdaşlığı vacibdir. Konfessiyalararası anlaşma, dinlərarası dialoq, müxtəlif din xadimlərinin əməkdaşlığı - milyonlarla insan üçün ən gözəl nümunədir. Məzhəbdən asılı olmayaraq bölgə müsəlmanlarının tarixi dini mərkəzi olan Qafqaz Müsəlmanları İdarəsi dinlərarası dialoq sahəsində malik olduğu təcrübəni məhz bu istiqamətdə davam və inkişaf etdirir. Azərbaycanda din-dövlət münasibətlərinin yüksək səviyyəsi bütün bu uğurlarımıza rəvac ve-

bətlər, multikulturalizm və dini məsələlər şöbəsinin müdiri Etibar Nəcəfov deyib ki, Azərbaycan vətəndaşlarının dini etiqad azadlığının təmin edilməsi ölkəmizin daxili siyasətinin tərkib hissələrindədir: “Azərbaycan dövləti ölkə vətəndaşlarının dini etiqad azadlığına onların hüquq və azadlıqlarının tərkib hissəsi kimi yanaşır. Azərbaycan vətəndaşlarının dini etiqad azadlığının təmin edilməsi ölkə qanunvericiliyində öz əksini tapıb”.

E.Nəcəfov bildirdi ki, Azərbaycanda dövlət-din münasibətlərinin yüksək səviyyədə olmasına nümunə kimi milli etiqad azadlığı ilə yanaşı, bütün din və məzhəblərin qanun qarşısında bərabər olması qeyd edilməlidir: “Azərbaycan əhalisinin 96 faizi müsəlmandır. Buna baxmayaraq, dövlət dinlər arasında heç bir ayrı-seçkiliyə yol vermir. Dövlət-din münasibətlərinə dair daha bir nailiyyət ondan ibarətdir ki, dövlət bütün dini qurumların hər birinə lazımı kömək, o cümlədən maliyyə dəstəyi göstərir. Son dövrlərdə Bakıda və regionda çoxsaylı rus pravoslav, gürcü pravoslav, alban-udin kilsə və məbədləri, yəhudi sinaqoqları əsaslı təmir edilib”.

Şöbə müdiri əlavə edib ki, Azərbaycanda dini azadlığın

qurulmasına səbəb olub. (Trend)

“Azərbaycan mədəniyyətlər, dinlərarası münasibətlərin həyata keçirilməsində mühüm rol oynayır”. Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı beynəlxalq konfransda belə deyib.

Onun sözlərinə görə, Azərbaycan özünəməxsus dövlət-din modelinə malikdir: “Azərbaycan dinlərin, mədəniyyətlərin qovşağı olan dövlət kimi dünyaya öz modelini göstərmişdir. Bakı bu müzakirələrdə mərkəz şəhər kimi çıxış edir”.

M.Qurbanlı xatırladı ki, bu gün Azərbaycanda 909 dini icma qeydiyyatdan keçib: “Onlardan 32-si xristian dini icmalarıdır, yeni qeyri-müsəlman dini icmalarıdır. Azərbaycan əhalisinin 96 faizi müsəlmandır, yerdə qalan 4 faiz müxtəlif dini konfessiyaları özündə ehtiva edir və onların ölkədə hərtərəfli fəaliyyəti üçün hər şərait yaradıb” (yazıda “Report” və “Trend” in strateq.az-ın xəbərlərindən istifadə olunub).

Dövlət Komitəsinin sədri qeyd edib ki, Azərbaycan dini etiqad, vicdan azadlığı baxımından dünyada nümunə göstərilə biləcək ölkələr sırasındadır, bəlkə də bu ölkələrdən birincisidir: “Azərbaycan müxtəlif dinlərin, sivilizasiya-

vəhhabi dostlarım da var”.

Bakupost.az-ın məlumatına görə, bu sözləri QMİ sədri Şeyxülislam Allahşükür Paşazadə deyib. O, konfransdan sonra keçirdiyi mətbuat konfransında amerikalı jurnalistin sualına cavabında belə deyib.

Allahşükür Paşazadə deyib ki, xaricdə bəzi insanlar Azərbaycana zərbə vurmaq, onu baltalamaq istəyir. Şeyxülislam bildirdi ki, haqqı eşidib onu müdafiə etməmək özü də bir günahdır: “Bu gün biz dövlətimizi neçə qoruyuruq? Ölkəni qorumaq onu avtomatla qorumaq deyil ki? Dövləti müdafiə etmək həm də dövlət rəhbərinin fikirlərini müdafiə etmək, onun dediklərini yerinə yetirməkdir. Bunun əksini edən dövlətçiliyimizi bilməyənlərdir. Bunu arxasında dayanan bəzi qüvvələr var”.

QMİ sədri prezident İlham Əliyevin mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin bir qrupu ilə görüşünə də toxunub: “Prezident mədəniyyət işçiləri görüşdü, ona çoxlu suallar verdi. Bəs soruşmaq görün bu dövləti, onun rəhbərini qorumaq, onun dediklərini yerinə yetirmək üçün siz ictimaiyyət, ziyalılar nə edirsiniz, atdığınız addımlar nələrdən ibarətdir? Biz bunu gözləyirik. Mən də bunu gözləyirəm”.

Musavat.com

"Mənim tələbim o deyildi ki, həbsxanada kabab versinlər"

ki illik həbs müddətini başa vuran blogger Mehman Hüseynov martın 5-də evində mətbuat konfransı keçirib.

O bildirib ki, həbsxanada olduğu müddətdə mübarizəsinin davam etdirib: "Bu mübarizə mənə ağır başa gəlib. İlk növbədə bu müddətdə anamı itirdim. Bilirsiniz ki, qardaşlarımızın biri xaricdədir, biri də Naxçıvanda əsgərdə. Düşünürdüm ki, anamı itirdikdən sonra çökəcəyəm. Lakin gördüm ki, çox güclüyəm və itkilərə baxmayaraq, mübarizəni davam etdirdim. İlk öncə azadlıqda olmağımın səbəbkarlarına təşəkkür edirəm. Bu, ilk növbədə Azərbaycan xalqıdır. Xalq mənə aclıq edən, mübarizə aparən zaman yanımda olub. Bundan əlavə, Avropa Parlamentinin deputatları, Amerika senatorları, beynəlxalq və yerli qurumlar aclıq keçirən zaman mənə dəstək oldular. Mənimlə birlikdə digər dostlarımız da aclıq aksiyası keçirirdilər ki, onlara da təşəkkür edirəm. Siyasi partiyalara, Milli Şuraya təşəkkür edirəm ki, mitinq təşkil ediblər. Həbsdən çıxan zaman jurnalistlər mənə burada üç-dörd saat gözləyib. Bunu dəyərləndirməliyəm. Ancaq jurnalistlər də başa düşməlidirlər ki, mən iki il ərazidə əziyyət çəkirdim. Azad mətbuata çıxışım yox idi, telefon çətinliyim vardı. Bilmirdim ki, çöldə nə baş verir. Ona görə də azadlığa çıxan zaman jurnalistlərə bildirdim ki, icazə verin iki gün məlumatları araşdırın. Bu iki gün ərzində araşdırma edib, mitinqdə baş verənlər, bütün yaşananlar haqqında məlumat topladım. Mənim üçün mübarizə aparənlara tə-

Mehman Hüseynov: "Prezidentə müraciəti özüm yazıb və imzalamışam"

şəkkür edirəm".

O, barəsində açılan və sonra xitam verilən cinayət işi haqda da danışıb: "Heç bir ağılı başında olan insan həbsinin başa çatmasına iki ay qalmış təxribata uymazdı. Hadisə ilə bağlı bildirim ki, belə bir hadisə, ümumiyyətlə, baş verməyib. Əvvəllər də siyasi məhbuslara qarşı cəzanın sonuna yaxınlaşanda təxribatlar olub. Düşünürəm ki, təxribatla üzləşən insanlar bəlkə vaxtında düzgün addım atmayıblar deyər, mənəm də başıma belə işlər gəlib. Cinayət işinin açılması ilə bağlı xəbər aldığımda bildirdim ki, cəzama iki ay qalıb və 2 mart tarixi mənim üçün çox önəmli olacaq". **M.Hüseynov deyib ki, bu səbəbdən aclıq aksiyası keçirib, sudan belə imtina edib:** "Bunları həbsdən qorxduğum üçün etmirdim. Həbsdən qorxan insan mənə kimi fəaliyyət göstərməzdi. Bu hadisə mənim üçün prinsipial məsələ idi. Aclıq aksiyası zamanı huşumu da itirdim. Aclıq aksiyası keçirənlər aclığın nə olduğunu yaxşı bilirlər. Bu, çox çətin proses idi. Qərar vermişdim ki, haqsızlıq aradan götürülənə qədər davam edəcəyəm. Aclıq aksiyasına dekabrın 26-da başlamışdım. Dekabrın 30-da vəziyyətim pisləşib, huşumu itirmək üzrəydim. Həkimlər bildiriblər ki, aclıq aksiyasını dayandırmısam, sistem vasitəsilə yemək yedirdib, çəkib ictimaiyyətə göstərəcəyik. Proseslərdə irəliləyiş olduğu üçün

sonradan mən yoqurt, süd də qəbul etdim. Bəziləri deyirlər ki, Mehman yemək də yeyib. Bu, doğru deyil. Prezidentə müraciətimə gəlincə isə hamı indi düşünür ki, Mehman bunu boynundan atacaq. Xeyr, açıq şəkildə deyirəm ki, müraciəti özüm yazıb və imzalamışam. Müraciətdə bildirmişəm ki, mən Əli Abdalovu vurmamışam. Bu, mənə qarşı haqsızlıqdır və aradan götürülməlidir. Mübarizənin sonunda saxta cinayət işinə xitam verildi". **M. Hüseynov bildirib ki, müraciətində qardaşı ilə bağlı qeyd olunanları özü yazıb:** "Başa düşmüşdüm ki, şərləmə prosesi niyə baş verib. Əgər Emin Hüseynovun hərəkətlərinə görə mənə qisas alırlarsa, onun məsuliyyətini mən daşıyıram. Biz bir-birimizi müdafiə edə bilərik, ancaq hərəkətlərimizə cavabdeh ola bilmərik".

M.Hüseynov onunla görüşən hüquq müdafiəçiləri barəsində də danışıb: "Onlar cə-

xib bildiriblər ki, Mehmanın şəraitini yaxşıdır. Mənim tələbim o deyildi ki, həbsxanaya PlayStation gətirsinlər, kabab versinlər. Tələbim o idi ki, mənə qarşı olan haqsızlıq aradan götürülsün".

O, Əli Abdalova barışması barədə bunları deyib: "Məsələ odur ki, Əli Abdalov çox kiçik fiqur idi. Həmin insan mənə qarşı şərəfsizlik edibse, görün necə tərbiyə, mədəniyyət almışamsa, onu Azərbaycan xalqının övladı kimi dəyərləndirib, bağışladım. Düşündüm ki, onun da ailəsi var. Onun ailəsinin, valideynlərinin, balaca uşağının heç bir günahı yoxdur. Biz görüşəndə dedilər ki, gizli video çəkəcəyik. Mən dedim ki, bunu açıq edin. Camaat görsün ki, Mehman necə insandır ki, ona qarşı bu cür hərəkət edəni bağışladı. O adamla mənim heç bir problemin olmayıb".

□ Əli RAİS, Fotolar: Elcin Əkbərov

Səcdədə vəcdə gələnlər...

Samir SARI

Dünya dostlarından biri sosial şəbəkədə Stalinin özəmətli büstünün önünə yığışaraq, 66-cı ölüm günündə onun xatirəsini ananların şəklini paylaşmışdı.

Şəkildə ön planda 22-23 yaşlı bir qırıxqbaş gədə görünür, dizinin birini yerə atıb, başını asfalta dəyəcək qədər əyib, Stalinin büstünə səcdə edir.

Adam nəinki 70-90 il əvvəllər yaşayan, milyonlara rəhbərlik edən Stalin, heç tərifli sovet dövrünü də görməyib, hətta heç Qorbaçovun yumşaq hakimiyyəti illərində də yaşamayıb, amma 50-60 milyon insanı məhv edən müstəbidin qarşısında baş əyir.

Stalin dövrünün məşəqqətlərindən, iztirablarından bu qədər yazıblar, təkzibedilməz faktlarla dolu yüzlərlə kitablar, məqalələr var, bu oğlan onların heç birini oxumayıbmı?

Görünür ki, bu gəncin ya Stalin haqqında informasiyası sıfırdır, ya da o, hər şeyi bilir və deyir, lap yaxşı əleyib.

İkinci variantın olması ehtimalı böyükdür. Çünki indiki gənclər bir adam haqqında informasiya toplamaq üçün bas-basa kitabxanalara-filana getmir, saatlarla kartotekalarda eşələnirlər, mobil telefonlarını götürür, displeyde klaviaturanı açır, axtarış verirlər. Tutaq ki, "STA" yazan kimi, Stalin haqqında beş-altı milyon mənbədən informasiya çıxır. İkisini oxusa, bəsdir.

Ona qalsa, dünyanın çox yerində Hitlerin manyaklığı, qaniçənliyi haqda hamı məlumattır, amma ona rəğbət bəsləyən, onun da şəklinin qabağında eynilə o cür, dizini yerə qoyaraq səcdə edən, vəcdə gələnlər.

Dünya tarixində Çingiz xandan çox ölkə istila edən, adam öldürən, milyonları əsir edən, qadın zorlayan "fateh" olmayıb, amma onu da müqəddəs sayan milyonlarla adam var. Çindən Macarıstana qədər yüz minlərlə Çingiz adlı adam taparsan. Monqol gəncləri isə il on iki ay Çingiz xanın Monqolustandakı türbəsinin başına fırlanırlar.

Adam bu kimi mənzərələrə baxır və düşünür ki, heç nə yox, kaş zaman maşını olaydı və bu adamları arzu etdikləri, həsrətini çəkdiyi dövrə, sevdiyi rəhbərlərinin hakimiyyəti altına qaytarmaq mümkün olaydı.

Əmin edirəm ki, Stalinin büstünün qabağında ikiqat bükülən o qırıxqbaş gədə məhz saçının o almansayağı düzümünə görə gecəyə evindən götürülür, it sürütməsi edilir, ertəsi gün onu dəri gödəkçəli müstəntiqin qabağında məhz o cür vəziyyətə salırdılar - dizi yerə, başısaşağı. Deyərdilər, sən mənfur Qərb gəncini təqlid edərək sovet gəncinin əxlaqını pozursan, satqın antipod... Və gənci basardırlar Kolima, Maqadana, Solovkiyə. Gedib orada konvoyların qabağında bu cür durardı. Adı oğrulan, quldurların daha hörmətli olduğu "zon"larda it gününə qoyulardı, maddəsini nəzərə alaraq "üzdəniyə" a çevirərdilər, onda ağı başına gələrdi.

Bu, havayı söhbətlər deyil, 1920-ci ildən 1953-cü ilə qədər milyonlarla onun kimi heç nə üstündə tutulmuş gəncləri sınıq-saxtaq eşelonlara doldurub Brestdən Xabarovska qədər, yol boyunca həbs düşərgələrinə paylaya-paylaya həftələrlə etap ediblər. Bu saat da tayqanın meşələrində torpağı bir metr qazanda eyzən insan sür-sümüyü çıxır.

Əlbəttə, 70-80 il insanların kütləvi şəkildə çəkdiyi əzab-əziyyəti saat yarımlıq filmlərdə izləmək çox asandır. Oturursan isti evdə, yumşaq divanda, çay, qəhvə iç-çə, ağzına popkorn ata-ata televizorda və ya kompüter monitorunda baxırsan, 1,5 saata bütün məşəqqətlər sona çatır. Bir də var, 25 yaşında həbs düşərgəsinə salınmış gənc oradan 50 yaşında çıxsın (o vaxt insanlara 25 illik cəzalar kəsmək çox yaygın olub). Gənclik bitib, həyat gedib, get, 3-4 əyyaşlıq elə, ölümə hazırlaş. On milyonlarla gəncin nə-sibi bu olub.

Ona görə də hansısa təbliğata qapılan və bir müstəbidin abidəsi önündə baş əyən gənc görəndə adamın acığı tutur.

Bu baxımdan fransız gənclər daha ağıllıdır. Nə Napoleon Bonapartın abidəsi önündə əldən gedirlər, nə Şarl de Qoldan ötrü ağlayıb-sızlayırlar. Fransız gənclər anlayırlar ki, əgər Napoleon sağ olsaydı, yenə onları kütləvi şəkildə dəhşətləyib Rusiyanın qarlı çöllərinə aparar, orada qırdırıb geri qaydırdı.

Budur, fransızlar heç demokrat Makrona belə təhəmmül etməzlər, geriye baxmırlar, yalnız irəli getmək istəyir, daha yaxşı yaşamağa çalışırlar, ona görə də sarı jiletlerini geyib tökülüşüblər meydanlara.

Rus gəncləri isə "dünyanın ən nəhəng ölkəsinin şanlı keçmişindən" yapışblar, elə bilirlər, Stalinin, Xruşovun, Brejnevın dövründə dedə-babalara çox ağ gün görüb.

Azərbaycanla bağlı çirklə pullar müzakirəsi AŞ PA-nın gündəliyindən çıxarıldı

Səməd Seyidov: "Bunun AŞ PA-nın ikili standartlardan can qurtarmasına yardımçı olacağına ümid edirəm"

Bözi təşkilatlarda, eləcə də AŞ PA-da bir qrup insan anti-Azərbaycan mövqeyi tutaraq, qeyri-obyektiv münasibətləri ilə ölkəmizin imicinə xələl gətirmək istəyirlər. AŞ PA-nın hüquq məsələləri və insan hüquqları komitəsində çirklə pulların yuyulmasına dair mövzu gündəlikdə əks olunsa da, icraata qəbul edilməyib və yekdilliklə gündəlikdən çıxarıldı.

AzərTAc bildirir ki, bu fikirləri AŞPA-nın komitə iclasında iştirak edən Azərbaycan nümayəndə heyətinin rəhbəri Səməd Seyidov söyləyib.

O bildirib ki, Azərbaycan nümayəndə heyətinin apardığı iş nəticəsində martın 4-də Parisdə AŞ PA-nın komitə iclasında yuxarıda adı çəkilən məsələ gündəlikdən çıxarıldı. "AŞ PA-nın üzv ölkələrində problemlərin araşdırılması və onların həll olunmasında hər hansı bir ölkənin hədəf seçilməsi qəbul olunmazdır. Bütün məsələlər ümumi kontekstdə müzakirə edilməlidir", - deyər S.Seyidov diqqətə çatdırıb.

Nümayəndə heyətinin rəhbəri vurğulayıb ki, AŞ PA-nın əsas problemlərindən biri daxilində ikili standartları müəyyən edib aradan qaldırmaq istiqamətində səylər göstərməməsidir: "Bu gün ölkəmizə qarşı bu qərəzli məruzənin gündəlikdən çıxarılmasının həm global problemlərin həllinə, həm də AŞ PA-nın ikili standartlardan can qurtarmasına yardımçı olacağına ümid edirəm".

Akademik köşə

Zamin HACI
zaminhaci@gmail.com

"Teatr bir millətin yüksəlişini və ya çöküşünü göstərən barometridir"

(Fransisko Lorca, məşhur şairin qardaşı)

Prezidentin mədəniyyət zəhmətkeşləri ilə görüşünün ilkin nəticələri, meyvələri yetişməkdədir. Örnək üçün, teatrlara 1 milyon 800 min pul ayrıldı, bundan hər birinə 200 min manat olmaqla 6 teatr, hər biri 100 min almaqla yenə 6 teatr (əyaletdəkilər) yararlanacaqdır. Əlbəttə, teatr və dövlət bütün dünyada qarşılıqlı əlaqəsi olan sahələrdir, tarixən belə olmuşdur, hətta Molyerin zamanında kral Lüdivik tamaşalara sponsorluq etməsinin əvəzində bəzi səhnələrdə rol almışdı. Xüsusən indiki elmi-texniki tərəqqi dövründə teatra dövlət qayğısı əslində vacibdir, çünki teatrı özbaşına, bazar iqtisadiyyatının ümidinə qoysan yaşaması çətindir. Yenə qeyd edirik: bütün dünyada özü özünü maliyyələşdirən, anşlaq yığan, biletləri tapılmayan, nə bilim, iki-üç il qabaqcadan növbəyə yazılıb baxılan teatrlar çox azdır, bizim regionda deyəsən Gürcüstandakı bir-iki teatrı çıxmaqla (Robert Sturua və Rezo Qabriadzenin teatrları) heç yoxdur.

Ancaq teatrların binaları təmir olunub gözəlləşdikcə, dövlət büdcəsindən yardımlar artdıqca və az qala bütün aktyorlar və aktrissalar təqaüd, fəxri ad, medalla ödəndikcə səhnəmizin keyfiyyəti aşağı düşür. Fakt budur ki, indi bizdə anşlaq cəhənnəmə, heç bir sünnet toyunun kontingentini yığacaq qədər tamaşaçısı olan teatr, səhnə əsəri yoxdur. Özü özüne "korifey, azman, ustad", nə bilim, "görməli sənətkar" yarlıq yapıdıran aktyorlar var, lakin xalqın sevib tamaşasına son qəpiyi verməyə hazır olduğu sənətkar yoxdur. 1980-ci illərin axırları, 1990-cı illərdə maddi imkanları bundan qat-qat aşağı olan teatr xadimlərimiz xalqın sevimlisi idilər, ortaya bənzərsiz əsərlər qoyurdular. Ad çəkmirəm, ancaq o dövrün teatr tamaşalarından sitatlar indiyədək dillərdə əzbərdir. Hacıbaba Bağirovun o dövrdəki unudulmaz personajlarından birindən sitat vermək istəyirsən: "Nöş belə oldu, Çibuş?" Bizim teatrlar, necə deyirlər, nə yedilər ki, bu kökə düşdülər?

"Azadlıq olmayanda sənət də iflasa uğrayır", yaxud, "elə dövlət inhisarı üzündən mədəniyyətimiz çökmüşdür yazmaq istəməzdim". Bu, çox sadə izahat olardı. Mədəniyyət böhranımızın min dənə səbəbi var, kompleks yanaşmalıyıq. Dostumuz, iqtisadçı Natiq Cəfərlinin sevimli ritorikası ilə yazsam, bizimkisi sistem problemdir.

Bu arada iki teatra - Dövlət Musiqili Teatrı və Dövlət Rus Dram Teatrına da öz xahişləriylə "akademik" adı verildi. Zəhmətkeşlərimiz bilmək istəyir bununla nə deyəcək? Bəlkə tamaşaların keyfiyyəti artacaq, yaxud, salon dolub daşacaq? Yox. Ortada Akademik Milli Teatrın acı təcrübəsi var. Son illər bu teatr gündəmə tamaşaları ilə yox, səhnə arxası ilə daha çox gəlmişdir. Rejissor aktyoru söydü, aktyor xalq artistini döydü, nə bilim, daha nələr... Ümumiyyətlə, bu "akademik" nə deməkdir? Adına belə söz əlavə ediləndə teatr mexaniki şəkildə Platonun yaratdığı məktəb kimi bir zad olur yoxsa? Dünyada bu mənasız teatr yarlıq keçmiş SSRİ-nin, bolşeviklərin "kəşfi" kimi qalmaqdadır və yalnız elə keçmiş SSRİ məkanında. Rusiyada, Tacikistanda, Azərbaycanda və bu kimi müttəfiq respublikalarda. Başqa heç yerdə yoxdur. Milli Elmlər Akademiyamızda çobanlar oturub nərd oynayır, Akademik ali məktəblərimizdə tələbələr laqırtı vurur, akademik teatrlarımızda da aktyorlar Keçəl, Kosa, Şaxta baba və Qar qız obrazları qayırb millətin səviyyəsini artıracaqdır. Vəssalam, şüt-təmə. Kor nə istər, iki göz. Şəmi var, Şöşü var, Nadir oxuyur, Zaur göstərir - daha uca millətə nə lazımdır? Bəsimizdir. Teatr yox idi, sabah açılırdı? Özümüz gül kimi şəbeh çıxarırdıq - məhərrəmlikdə.

Özü də bunun kökünü Axundov o zaman yanlış qoyubdur. Təsəvvür elə, teatrı olmayan millət üçün pyes yazırsan. Nə qədər bekar adam olubdur. Özü də Tiflis kimi gözəl yerdə. A kişi, get çıxarırdan iç, "matışkələrlə" əylən da bə.

Hərçənd, deyilənə görə, o pyesləri də çar hökuməti sifariş veribmiş, yoxsa yazmamış. Bax, görürsən, yə-nə dövlət siyasətidir...

Tehran səfəri fiasko olan, İranla ciddi heç bir anlaşmaya nail olmayan Nikol Paşinyan indi də Brüsseldə səfərdədir. Bu dəfə o, Avropaya Qarabağ nağılları danışır, Qərblə dostluq nəğmələri oxuyur, işğalçı ölkədə "vüsət alan islahatlar"dan, "demokratik Ermənistan"ın xristian Avropası üçün vazkeçilməz önəmindən dem vuraraq, ondan pul qoparacağına ümid edir.

Amma gələn xəbərlərdən hasil olan qənaət belədir ki, Nikol Paşinyan Avropadan yenə "əli ətəyindən uzun" qayıdacaq. Ona nə Qarabağ məsələsində gözlədiyi siyasi dəstək verilməyəcək, nə də avropalılardan umduğu maliyyə, pul. Səbəb təkdir: Paşinyan "iki stulda oturmaq" siyasəti aparır, istəyir ki, onun bir əlindən Rusiya, o birindən Qərb tutsun, biri silah, hərbi-təhlükəsizlik dəstəyi versin, digəri - Qərb isə maliyyə və siyasi köməyi göstərsin. Bu fonda da xristian dünyasının ərköyün "balası" Dağlıq Qarabağın ilhaqını rəsmiləşdirəcəyinə ümid bəsləyir.

Bunu Paşinyanın Brüssel-dəki açıqlamaları, bir yanda Rusiya və İran, o biri yanda isə ABŞ-Avropa Birliyi cütlüyü olmaqla onların arasında manevr etmək cəhdi bir daha sübut edir. Məsələn, Paşinyan Avropa Parlamentinin Xarici İşlər Komitəsinin iclasında çıxışı zamanı rəsmi Bakıdan giley-güzar edərək deyib ki, Azərbaycan Qarabağ konfliktinin həlli ilə bağlı danışıqlar çərçivəsində ümidləri doğrultmayıb.

"Qarabağa gəlincə, qeyd edim ki, konfliktin hərbi həlli ola bilməz. Biz gərək sülhlə həll üçün atmosfer yaradaq. Bizim hakimiyyət bunun üzərində çalışır. Sentyabrda mən bizim parlamentdə görünməmiş bəyanat səsləndirib dedim ki, istənilən qərar Dağlıq Qarabağın erməni əhalisi və Azərbaycan əhalisi üçün qəbul edilən olmalıdır", - deyə o bildirib. Paşinyan bu bəyanatından sonra Azərbaycan tərəfindən oxşar açıqlama gözlədiyini söyləyib: "Təəssüf ki, ümidlərim gerçəkləşmədi. Əksinə, biz Azərbaycandan konfliktin Dağlıq Qarabağ əhalisinin maraqlarını nəzərə almadan hərbi yolla həll etməklə bağlı daimi təhdidlər eşidirik. Biz Azərbaycanı dialoq qurmağa məcbur etməliyik".

Paşinyan əlbəttə ki, növbəti dəfə blef edib. Qarabağ danışıqlarında durğunluğa, artan müharibə riskinə görə haqsız yerə Azərbaycanı günahlandırır. Halbuki Avropa Birliyi, ABŞ konfliktin nizamlanmasında ilk növbədə Paşinyan hökumətindən real addım gözləyir. Qərb rəsmiləri bir neçə dəfə bəyan ediblər ki, işğal altındakı ərazilərin heç olmasa, bir qismi boşaldılmayınca, yeni müharibə riski tam aradan qalxmayınca, Ermənistan qonşu Azərbaycan və Türkiyə ilə əlaqələri qaydaya salmayınca, problemin həllində irəliləyiş mümkün deyil. Demək, münafiqə zonasına, Ermənistan böyük investisiya yatırmaqlarını da gözləməyə dəyməz.

"Ermənistan rəhbərliyi Azərbaycanla münasibətləri

normallaşdırmadan Ermənistanın heç vaxt tam müstəqil olmayacağını anlamalıdır". Bunu isə Azərbaycan XİN-in sözcüsü Leyla Abdullayeva Paşinyanın Brüsseldə Qarabağ bəyanatına münasibət bildirərkən deyib.

O da diqqətçəkicidir ki, Paşinyan Ermənistanın AB ilə imzaladığı assosiasiya sənədinin tələbinə zidd olaraq, qəza vəziyyətində olan Metsamor AES-i bağlamayacağını bildirib. Yəni faktiki, Brüsselin iradəsi

vanın reaksiyanı da neytrallaşdırma bilər. Moskvanın bundan hansı səviyyəyə qədər istifadə edəcəyini indidən söyləmək çətin olsa da, qaz məsələsi Rusiya ilə Ermənistan arasında kompleks danışıqların tərkib

Qərb pul verməyəcək - İrəvan "iki daş" arasında

Erməni baş nazirin Brüssel blefi, "dəvəquşu siyasəti"; Paşinyan avropalıların "saqqızını" oğurlaya bilmir; Nikol yenə Avropaya pul üçün yalvardı...

"Demokratik yolla seçildiyini bəyan edən Ermənistan rəhbərliyi ən azından özü və xalq qarşısında vicdanlı davranmalı və Azərbaycan ərazilərinin işğalından və əhalinin etnik təmizlənməsindən Ermənistanın və erməni xalqının nə qazandığı sualına cavab verməlidir. Bu çox sadə cavabı mən səsləndirməyəcəm, onu Ermənistan rəhbərliyindən eşitmək istərdim", - deyə o əlavə edib.

Ermənistanın yeni rəhbərliyi isə deyəsən, sələflərindən də güclü eyforiya içindədir və güman edir ki, onun "dəvəquşu siyasəti", Qarabağ və suverenlik nağılları bu dəfə Brüsseldə ciddiyyə alınacaq. Məsələn, "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, Paşinyan çıxışında deyib: "Avropa Birliyi bizim qarşımızda geosiyasi oriyentasiya məsələsini qoymur. Şübhə yox ki, bizim Rusiya ilə əməkdaşlığımız çox mühümdür, nədən ki, strateji tərəfdaşlar olaraq qalıq. Ermənistanın Rusiya və Avropa Birliyi ilə əlaqələrində ziddiyyət yoxdur və ola bilməz. Bu əlaqələr şəffafdır. Bunu da qeyd etməyi vacib bilirdim ki, bizim AB ilə yaxınlaşmağımız Rusiyaya qarşı qəsd nəzərdə tutmur, eyni qaydada Rusiya ilə əməkdaşlığımız AB-yə qarşı qəsd demək deyil. Energetika sahəsində biz əməkdaşlığı mühüm sayırıq və bu sahə üzrə Rusiya və İranla əlaqələri inkişaf etdirmək əzmindəyik".

əleyhinə gedərək, Rusiyaya daha bir reverans edib. Bu da anlaşılındır. Çünki "Moskvaya alternativ axtarı İrəvana baha başa gələ bilər". Bunu iqtisadçı ekspert Natiq Cəfəri axar.az-a deyib.

Yada salaq ki, Tehran səfəri zamanı Paşinyan İrandan qaz tədarükünü artırmağın mümkünliyindən danışmışdı. N.Cəfəri isə hesab edir ki, Ermənistanın İranla qaz danışıqları Rusiyanın qazın qiyməti ilə bağlı kəskin artıma getməsinin qarşısını almaq məqsədi güdür. Ekspert sözügedən danışıqları Rusiyanın İrəvana satdığı qazın qiymətinin artırılmasına əks addım kimi qiymətləndirib: "İranla qaz danışıqları İrəvanın alternativlərin mövcudluğu ilə bağlı Moskvaya mesajdır və Rusiyanın qazın qiyməti ilə bağlı kəskin artıma getməsinin qarşısını almaq məqsədi daşıyır".

İqtisadçı bildirib ki, rus qazının Ermənistan bazarından tamamilə kənarlaşdırılması indiki halda mümkünsüzdür: "Rusiyanın əlində Ermənistanı təzyiq etmək üçün böyük imkanları var. Çünki Rusiya təkə Ermənistanı qaz satmır, həm də qazpaylayıcı şirkətdə də böyük paya sahibdir. "Qazprom" Ermənistanı ən böyük payçılardan biridir. Ona görə də Rusiyanın təkə ölkəyə yox, əhaliyə də qaz satmaq imkanları var. Bu mənada Rusiya nəinki Ermənistanı təzyiqləri artırma, həm də qaz müqaviləsi ilə bağlı İrə-

hissəsi kimi yenidən gündəmə gələcək".

Beləcə, Ermənistan, onun inqilabçı baş naziri Rusiya, İran və Qərb arasında vurnuxur. Faktiki, "iki daş" arasındadır. Paralel olaraq, o, daxildəki "islahatları" geridönməz eləmək üçün Qərbin maliyyəsinə ümid edir, onun "saqqızını" oğurlamağa çalışır.

"Biz yeni iqtisadi fəaliyyət üçün meydan, mikrobiznes yaratmağa çalışırıq. Elə bir meydan ki, orada insanlar vergidən azad olacaqlar. Biz həmçinin investisiya mühitini yaxşılaşdırmaq üçün qanunverici düzəlişlərə hazırlaşırıq. Buna paralel infrastrukturun inkişaf etdirəcəyik. Bundan ötrü isə bizə Avropa Birliyinin texniki və maliyyə köməyi lazımdır". "Yeni Müsavat"ın məlumatına görə, bunu da Nikol Paşinyan Avropa Parlamentindəki çıxışı zamanı bildirib.

Ancaq belə bir kömək olmayacaq, gözlənilmir. Qərb (ABŞ və Avropa Birliyi) "məxməri inqilab"dan sonra da Rusiyanın ağışında qalmaqda, onun regionda yeganə hərbi qalası missiyasını can-başla yerinə yetirməkdə davam edən Ermənistan böyük sərmayələr verməyəcək. Verə bilməz. Bu, Qərbə inteqrasiyanın fəlsəfəsinə zidd olardı. Ən əsası, Qərbdə bunu döne-döne Paşinyanın özünə də anladılar. O isə hələ də nağıllara inanır...

□ **"Yeni Müsavat"ın analitik xidməti**

ATƏT-in Minsk Qrupu həmsədrləri tərəfindən səsəndirilən son bəyanatda xalqların sülhə hazırlanmasından söz açılması Azərbaycan və Ermənistan arasında gündəmin əsas mövzusunə çevrilib. Hər iki xalqın necə sülhə hazırlanacağı, bu planın tərkib hissəsinin nədən ibarət olduğu geniş suallar doğurub.

Təsadüfi deyil ki, hər iki ölkənin müxalifəti bundan hakimiyyətə qarşı istifadə edir. Azərbaycan müxalifəti bununla iqtidarın Qarabağı güzəştə gedə biləcəyini deyir. Eyni ilə düşmən ölkədə hazırda müxalifətin həbsdəki sədri, sabiq prezident Robert Köçəryan rəqibi, baş nazir Nikol Paşinyanın Dağlıq Qarabağı Azərbaycana qaytarmaq istədiyini, lakin buna imkan verməyəcəyini deyir.

Politoloq Nəzakət Məmmədova "Yeni Müsavat"a öncəliklə dünya praktikasında xalqların necə sülhə hazırlamaqla bağlı təcrübələrə söz açdı: "Xalqların sülhə hazırlamaq dedikdə aqılımıza ilk gələn fikir odur ki, xalqların beynindəki düşmən obrazı silinməyə çalışsın, ədəvət aradan qaldırınsın, yenidən əvvəlki dövrlərdə olduğu kimi dinc yanaşı yaşamanın mümkünliyü tələp olunsun və s. Çünki 30 il davam edən münaqişə azərbaycanlılar və ermənilər arasında dərin ziddiyyətlər yaradıb, nifaq, ədəvət yaradıb və onun aradan qaldırılması belə asanlıqla mümkün olmayacaq. Rusiya imperiyasının himayəsi ilə ermənilərin Qafqaza kütləvi köçürülməsi burada 1905, 1918-ci illərdə müsəlman qırğınına səbəb olmuşdu. Lakin ruslar iki xalq arasındakı düşmən obrazını unudurdular. Sovet zamanı Azərbaycan-Ermənistan qarışıqlığı tələp olundu. Sual olunur ki, bəs bundan sonra necə olacaq?! Sovet vaxtı burada tək söz sahibi, ideologiyarı müəyyən edən ruslar idisə, indi prosesə çox oyunçular qoşulub. ABŞ, Avropa, İran və s. Oradakı erməni diasporası da qızıqıncı rol oynayır. Belə mürəkkəb bir şəraitdə sülh baş tuta bilməz, lakin bu bəş bəş, nə qədər müddət davam edəcəyi sual altındadır. Fikrimcə, Azərbaycan xalqı bunu belə tezliklə qəbul etməz. Əvvəla, müharibənin nəticələri aradan qalxma-

Xalqlar sülhə necə hazırlanır - Azərbaycan və erməni müxalifətinin oxşar ittihamı

Nəzakət Məmmədova: "Müharibənin nəticələri aradan qalxmamış sülhdən danışmaq mənasızdır"

miş sülhdən danışmaq mənasızdır. İnsanlar müharibənin ağır-acısını hələ öz üzərində, gündəlik həyatlarında hiss edirsə, hansı sülhdən danışmaq olar? Səməralı sülhdən o vaxt danışmaq olar ki, müharibə tam başa çatmış, təcavüzkar tərəf layiqli cəzasını alsın, hərbi canilər tribunaldə mühakimə olunsun, əsir və girovlar bir nəfərə kimi azad edilsin, Ermənistan Azərbaycana dəymiş mənəvi zərərə görə üzr istəsin, maddi ziyanı görə təminat ödəsin və s. İşğalın bütün nəticələri aradan qaldırılsın. O zaman sülhə hazırlıqdan danışmaq olar. İndiki şəraitdə isə bu, mənasızdır. Ermənistan səhvini etiraf etməli, bir daha Azərbaycana qarşı ərazi iddiası irəli sürməyəcəyinə dair öhdəlik götürməlidir. Bütün müharibələr o zaman başa çatıb və sülh o zaman dayanıqlı olub ki, işğalçı layiqli cəzasını alsın. Sülhə hazırla-

ma ATƏT-in Minsk Qrupundan gəlir. Onlar hamısı böyük müharibələr keçmiş ölkələrdir. Sual olunur, almanlar SSRİ ərazisini işğaldan azad etməmiş, SSRİ ilə Almaniyaya anlaşıqlı ki, rus və alman xalqları sülhə hazırlayaq? Fransa işğal altında olan zaman fransızlarla almanlar xalqların sülhə hazırlayırdı? Doğrudur, digər həmsədr ABŞ ərazisi coğrafi baxımdan əlçatan olmadığı üçün işğal oluna bilməmişdi, amma ABŞ da müharibədə iştirak edirdi. Nəticə nə oldu? Almaniyaya özü dörd işğal zonasına bölündü, daha sonra iki yerə parçalandı, bir daha müharibə etməmək öhdəliyi götürdü və s. İşğalçı cəzalanmasa, heç vaxt heç bir beynəlxalq təşkilat təcavüzə məruz qalan xalqın yaddaşından işğalçı silib, onun simasında dost obrazı yarıda bilməz. Xatırlayırıq ki, Azərbaycan-Ermənistan düşmənçili-

ni aradan qaldırmaq üçün bir neçə dəfə kommunikasiyalara bərpası, ticarət əlaqələrinin qurulması yolu ilə azərbaycanlılarla ermənilər arasında yaxınlaşma təklifləri səsəndirilib, bunun üçün beynəlxalq qeyri-hökumət təşkilatları tərəfindən işlər görülüb. Həm də təkərmənistan və Azərbaycan arasında yox, Türkiyə və Ermənistan arasında da Qarsda ortaq mətbəx nümunələri və s. Yaxud "Sarı gəlin" mahnısının bölgə xalqlarının ortaq nəğməsi olması kimi cəfəng ideya təbliğ olunurdu. Etiraf edək ki, dörd bir tərəfimizdə milyonlarla azərbaycanlı olmasına baxmayaraq, biz lazımı dəstəyi görmürük. Nəinki görmürük, hətta siri deyil ki, İranda yaşayan azərbaycanlılardan Qarabağda və Ermənistan ticarətə məşğul olanlar az deyil, Gürcüstan azərbaycanlıları uzun illər Sadaxlı bazarında ermənilərlə alver edirdi. Hətta Tomas de Val kitabında bunu xalqların sülhə yaxınlaşmasına ümid kimi göstərmişdi. Yaxud Xankəndində ermənilərin Azərbaycan musiqiləri dinləməsinə.

Ərazisinin bəşdə bir hissəsi işğaldan olan, on minlərlə şəhid vermiş, qaçqın düşmüş xalq erməniləri özünə dost bilə bilərmi?!

Üstəlik, erməni xalqı, ümumiyyətlə, sülh barədə düşünmür. Sülh ikitərəfli, qarşılıqlı olmalıdır. Lap tutalım ki, biz sülh əlimizi uzatdıq, ermənilərin o əli tutacağına inanmaq sadələşməyə bənzərdir. Onlar fikirləşir ki, müharibə ilə al-

nan torpaq sülhə qaytarıla bilər. Bunu onların sosial şəbəkələrdə, mətbuatda olan yanaşmasından müşahidə edirik. Eyni zamanda rəy sorğuları, jurnalist araşdırmaları, sosioloji sorğular əksər ermənilərin sülh istəmədiyini qeyd edir. Hətta ABŞ-ın İrəvanda keçmiş səfirinin də təccübü xatirimizdədir.

Xüsusi vurğulamaq istədim ki, ədalətli sülh şərtləri olmasa, o müharibə bitmiş sayılmaz və yenidən alovlanması ehtimalı yüz faizdir. Heç sülh müqaviləsinin şərtləri belə açıqlanmadan, xalqların sülhə hazırlamadan söhbət gədirsə, sual ortaya çıxır: hansı sülhə?! Birdən-birə bir azərbaycanlı gəcə yatıb, səhər yuxudan oyanıb deyə bilməz ki, mən artıq sülhpərvərəm, müharibə istəmirəm, erməni bizim dostumuzdur?! Sülh, barış arzusu xalqın beynində təkamül yolu ilə formalaşmalıdır. İnsan gördüyünə inanır. İngilislərin bir atalar sözü var: görmək, inanmaqdır. Azərbaycanlılar görsə ki, ermənilər öz əməllərindən peşman olub, bəlkə o zaman sülh barədə düşünə bilərlər. Hətta bu halda belə bu, birdən-birə mümkün deyil, illər lazımdır. Sülhə hazırlanmalı olan bir xalq var, o da ermənilərdir. Torpaq iddiasını onlar irəli sürüb, müharibəyə başlayıblarsa, onlar da geri çəkilməli, sülh çağırışlarına məhəl qoymalıdır. Azərbaycan dövləti hər zaman sülh istəyib, burada müharibə ritorikası ilə çıxış edən Ermənistanı, öz xalqını da sülhə o ha-

zırlamalıdır. Ən böyük məsuliyyət Ermənistanın üzərinə düşür".

Politoloq müxalifətin hökumətə yönəlik ittihamlarına da toxundu: "Doğrusu, hakimiyyətin Qarabağın Azərbaycanı qoruyub saxlaması Ermənistanın sülh istəməsinə razılıq verməsi inandırıcı deyil. İlham Əliyev bunu etsəydi, niyə bu qədər uzun illərdə danışıqlar aparır, beynəlxalq təzyiqlərə müqavimət göstərirdi? İstənilən hakimiyyət bunu etsə, xalqın etimadını itirə bilər. Qarabağ Azərbaycan xalqı üçün ölüm-qalım məsələsidir. Ona görə də hakimiyyətin bu məsələdə güzəştə gedəcəyinə inanmıram. Ehtimal ki, güzəşt Ermənistanın tələb olunur, lakin tək ermənilərin sülhə hazırlamaq çağırışı səsəndirilsə, bu, böyük səssənən ən böyük güzəştə edib Qarabağa ən yüksək muxtariyyət təklif edir, ondan böyük güzəşt təslimçilik, Qarabağın Ermənistanı verilməsidir ki, nə Azərbaycan xalqı, nə ölkə hakimiyyəti heç vaxt bununla razılaşmaz. Müxalifət bu məsələyə münasibətini ehtimallar əsasında irəli sürür, çünki danışıqlar açıq getmir və ortada konkret fakt yoxdur. Ehtimal əsasında hakimiyyəti ittiham etmək, mənəcə, doğru deyil, əgər deyilsəydi Qarabağı güzəştə gədirək, o zaman bu narahatlıq başadüşülən olardı. Lakin indi fərziyyələri əsasında mülahizə yürütmək əsassızdır".

□ **Cavansir ABBASLI,**
"Yeni Müsavat"

Vidadi İsgəndərlinin "Fransa üçün vuruşmağa hazır olmasına" müxalifətdən sərt reaksiya

"Siyasi mübarizədə heç kəs, yaxud tərəf əxlaq və qanuna zidd vasitələrdən istifadə etməməlidir"

Fransada yaşayan Vidadi İsgəndərli videoçıxışında deyib ki, mən bu gün Fransa ordusunun əsgəri olub Fransanı qorumağa hazırım, amma sabah İlham Əliyev Qarabağ müharibəsi elan etsə, mən əlimdə avtomat Qarabağa yox, İlham Əliyevin üzərinə gedəcəyəm.

Vidadi İsgəndərlinin bu fikirləri Azərbaycan cəmiyyətində narazılıqla qarşılanıb. Sosial şəbəkədə onu hətta vətən xaini adlandıranlar da var. Hakimiyyətə qarşı müxalifətdə olan siyasi qüvvələr belə, bildirirlər ki, Vidadi İsgəndərli hakimiyyəti özünə siyasi düşmən saysa belə, əldə silah torpaqlarımızı işğal edən milli düşməni-erməniyə qarşı döyüşmək lazımdır, siyasi düşmən etdiyini qüvvəyə qarşı isə silahla mübarizə aparılmamalıdır, mübarizə sivil siyasi mübarizə olmalıdır.

VIP sədri Əli Əliyev bu barədə "Yeni Müsavat"a bildirdi ki, Vidadi İsgəndərlinin mövqeyini bölüşmür, düzgün saymır: "Onun fikirlərini şərh etmək istəmirəm. Hesab edirəm ki, siyasi mübarizədə heç kəs, yaxud tərəf əxlaq və qanuna zidd vasitələrdən istifadə etməməlidir. Silah isə torpaqlarımızı işğal edənlərə qarşı çevrilməlidir. Bu mənim mövqeyimdir".

AĞ Partiyasının sədri Tural Abbaslı da bildirdi ki, Vidadi İsgəndərli və ya Avropadakı başqa hər hansı bir şəxsin fikirlərini

geniş şərh etmək istəmir. Silahı millətimize düşmən kəsilməmiş işğalçı ermənilərə yönəltmək lazımdır: "Vidadi İsgəndərli güman edirəm ki, nə dediyini bilir və dediklərinin yaratdığı mənəvi və hüquqi məsuliyyətdən xəbərdardır. Mənim bir siyasətçi, partiya rəhbəri və nəhayət, sadə vətəndaş kimi bu məsələdə mövqeyim birmənalı olaraq birdir. Bu da ondan ibarətdir ki, Qarabağ məsələsində mənim üçün heç bir partiya, iqtidar, müxalifət, siyasi, iqtisadi maraq yoxdur. Mənəcə, hər bir Azərbaycan vətəndaşı üçün də belə olmalıdır. Mənim üçün və AĞ Partiya üçün Qarabağın azadlığı uğrunda Azərbaycan xalqı və işğalçı düşmən var. Mən kimin hakimiyyət-

də olmasından asılı olmayaraq əlimdə silah sırası əsgər kimi torpaqlarımızın azadlığı uğrunda ölməyə və öldürməyə hazırım.

Bizim bugünkü iqtidara qarşı mübarizə metodumuz isə aydındır. Biz istənilən silahlı və qanun-

dankənar metodlarla hakimiyyətə qarşı mübarizənin əleyhinəyik. Biz Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası və digər qanunları çərçivəsində öz müxaliflik fəaliyyətimizi davam etdiririk və bu sona qədər də belə ola-

caq. AĞ Partiya hakimiyyət uğrunda sona qədər mübarizə aparacaq, ancaq bu o demək deyil ki, biz hakimiyyətə gəlmək üçün hər yolu məqbul hesab edirik. Bizim üçün ilk növbədə dövlətimizin və xalqımızın milli maraqları öndə gəlir. Zətan AĞ Partiya hakimiyyəti xalqa və millətə xidmət etmək üçün bir vasitə gördüyü üçün bu uğurda siyasi mübarizə aparır. Yoxsa ki, biz bəziləri kimi şəxsi maraqlarımız naminə mübarizə aparmamışıq və bundan sonra da aparmayacağıq".

Azadlıq Partiyasının sədri Əhməd Oruc bildirdi ki, silahlı mübarizəni hər kəs torpaqlarımızı işğal edən Ermənistanı, ermənilərə qarşı aparmalıdır. Çünki bu məsələ milli məsələdir: "Xalq bütünlüklə, eləcə də hər bir fərd öz hakimiyyəti ilə birlikdə ərazisini işğal etmiş, 10 minlərlə övladını qətlə yetirmiş, 10 minləri şikəst etmiş, yüz minləri öz yurd-yuvasından didərgin salmış, malını-mülkünü talamış, yandırmış, dağıtmış, 20 faiz ərazisini işğal etmiş düşməne qarşı döyüşməlidir. Bu müharibəni, döyüşü hakimiyyət komandası xalqa birlikdə aparmalıdır".

□ **Əlibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Qafqazın Tovuzdakı "Ayaks"ı geri dönür

Vidadi Əhmədov: "Futbolla əlaqədar bütün inqilablar Tovuzda olub"

Tovuzda futbol akademiyası yaradılacaq. Bununla bağlı AFFA İcraiyyə Komitəsinin martın 4-də keçirilən yığıncağında qərar qəbul edilib. Bu barədə mətbuata AFFA-nın baş katibi Elxan Məmmədov məlumat verib. O, may ayına qədər layihənin hazır ola biləcəyini vurğulayıb.

Yerli futbolçular yetişdirmək baxımından Qafqazın "Ayaks"ı adlandırılan Tovuzun "Turan" klubunun qurucusu, fəxri prezidenti Vidadi Əhmədovla Azərbaycan futbolu ilə bağlı bu və ya digər məsələləri dəyərləndirdik.

- Vidadi bəy, AFFA-nın bu qərarı ilə bağlı nə deyə bilərsiniz? Niyə məhz Tovuz?

- Bu qərarı çox müsbət qiymətləndirirəm. Hesab edirəm ki, bu qərar Tovuz futbol məktəbinin və ümumilikdə Azərbaycan futbolunun inkişafına çox fayda verəcək. Yəqin ki, AFFA rəhbərliyi bunları düşünərək futbol akademiyasının Tovuzda yaradılmasına qərar verib. Tovuzda yüz illərlə futbol olub. Tovuz futbol ictimaiyyəti adından AFFA rəhbərliyinə bu qərarla əlaqədar öz dərin təşəkkürümü çatdırmaq istəyirəm.

- Tovuz futbol məktəbi bundan sonra Azərbaycan futboluna nələr verəcək?

- Bunu zaman göstərəcək. Düşünürəm ki, ciddi faydalar verə biləcəyik. Hazırda kənarından seyrçiyəm. Amma yeri gələndə Tovuzun futbolu ilə əlaqədar müxtəlif xahişləri ayrı-ayrı şəxslərə çatdırmışam, fikirlərimi söyləmişəm. Bəzi şəxslərin bu futbol məktəbinə cəlb olunmalarında, köməklik göstərmələrində əlimizdən gələni etməmişəm.

- İki il öncə "Turan" Azərbaycan Premyer Liqasına geri döndü. Lakin maliyyə ucubətindən əsas liqada oynaya bilmədi. Həmin vaxt klubun heçmi xilas etmək mümkün deyildi?

- Yüksək liqada iştirak üçün müxtəlif tələblər lazımdır. "Turan" isə həmin ərəfədə o tələbləri yerinə yetirmək iqtidarında deyildi. Düşünürəm ki, AFFA həmin vaxt çox düzgün qərar qəbul edib, "Turan"ın əsas liqada iştirakını təmin etmədi. Çünki klub iştirak edib sonradan çıxışını davam etdirməyə də bilərdi. O zaman "Turan"ın gücü birinci liqaya yüksəlməyə yetdi. Əsas maliyyə səbəbindən iştirak edə bilmədik. Maliyyə olsaydı tələbləri yerinə yetirmək çətin olmazdı.

- Tovuz futbol məktəbinin ənənələri barədə də oxucularımızı tanış edərdiniz...

- Tovuzda futbol hələ Çar Rusiyası dövründə belə olub. Hər zaman Tovuz Azərbaycan futbolunda öndə gedib. Futbol

la əlaqədar bütün inqilablar Tovuzda olub. Ötən əsrin 20-ci illərində başqa ölkədən hakim gəlib və burada oyun idarə edib. 40-50-ci illərdə "Neftçi"də Tovuzdan olan futbolçular da iştirak edib. Sonradan "Turan" klubu yaradıldı və Azərbaycanı ilk dəfə UEFA-da təmsil etdi. Ölkəmizdə ilk peşəkar klub da "Turan"dır. Çox sağ olsun ki, AFFA rəhbərliyi belə bir qərar qəbul edib. Tovuzda hər zaman futbol məktəbi olub, hər zaman futbolçu yetişdirilib. Hazırda

ya 3-dən artıq olmamalıdır. Lakin o da bir reallıqdır ki, maliyyə yüksək olanda klub qarşısına daha çox hədəflər qoyur və bunu reallaşdırmaq üçün kluba futbolçular gətirir. Bu zaman yerli və ya xarici oyunçulara o qədər ciddi önəm vermir. Bu günləri "Turan"ın o maliyyəsi yoxdur ki, legionerlər gətirsin. Əsas liqaya qayıtdıqdan sonra bəlkə nələrsə ola bilər. Klub rəhbərliyindən çox şey asılıdır.

- "Turan" əsas liqada oynamaq üçün rəsmi müraciət edib. Növbəti sezonda klubun Premyer Liqada görəcəyi?

- Bunu zaman göstərəcək. Tələblər yerinə yetirilərsə, düşü-

- Səhv etmərsən, "Turan" artıq 8 ildir əsas liqada mübarizə aparır. Bu illər ərzində Azərbaycan futbolu və komanda nələr itirdi?

- Uşaq futbolunun inkişafı klubun yüksək liqada iştirakına çox müsbət təsir edir. "Turan" klubu yarandığı zamandan onun nəzəndə futbol məktəbi də var idi. Bunun kluba çox böyük təsiri var idi. Bildiyim qədər ilə hazırda "Turan"ın futbol məktəbinin uşaqları çox zəif iştirak edirlər. Başqa klublar "Turan" futbol məktəbinin uşaqlarını aparırlar. Komanda güclülər dəstəsində oynayanda, azyaşlı futbolçu düşünür ki, gələcəkdə öz klubunda oynayacaq. Ona

"Müharibə vaxtı ən çox "Turan"ı onun üçün yaratdıq ki, insanlar rayonun yaşadığını görsünlər"

maliyyə sıxıntısı olsa belə baxırsan ki, Tovuzdan futbolçular yetişir. Hazırda ölkənin bir sıra klublarında Tovuzdan olan oyunçular iştirak edirlər. Bu gün Avropada azərbaycanlı futbolçular yox dərəcəsinədir. İnşallah, bundan sonra Avropaya da qapılar açılar, Tovuzun yetimləri xarici klublarda iştirak edərlər.

- Qafqazın "Ayaks"ı bundan sonra yerli futbolçulara, yoxsa legionerlərə üstünlük verəcək?

- Əslində legionerlər lazımdır. Hələ mən "Turan"ın prezidenti olanda ilk dəfə xaricdən məşqçi, legioner gətirdik. Legionerlər elə olmalıdırlar ki, bizimkilərdən üstün olsunlar. Öz futbolçularımızın onlardan nələrsə öyrənmələri baxımından da bu vacibdir. Ona görə legionerlər də vacibdir. Amma hesab edirəm ki, legionerlər klubda 2 və

nürəm ki, AFFA iştirakımızı təmin edə bilər. O tələbləri yerinə yetirə bilməsək, demək, hələ gözləməli olacağıq.

- "Turan"ın tarixi barədə məlumat versəniz maraqlı olardı...

- Klub 1992-ci ildə təsis olundu. O zaman müharibə gedirdi. Hər kəs Tovuzun müdafiəsi barədə düşündü. Bir rayonu ki, insanlar tərk etdilər, o rayon işğal təhlükəsi ilə üz-üzə qalır. Sona qədər rayonumuzu müdafiə etməyi qarşımıza məqsəd qoymuşduq. Müharibə vaxtı ən çox "Turan"ı onun üçün yaratdıq ki, insanlar rayonun yaşadığını görsünlər. Bu, sərhədlərimizin müdafiəsinə çox müsbət təsir göstərdi. "Turan" yarandığı illərdən yüksək yerlər uğrunda mübarizə aparıb. 1993-94-cü ildə ölkə çempionu olub. Həmin vaxt ölkəmizi ilk dəfə Avropada təmsil etdi.

gərə də kənara getmir. Amma bir halda görəndə ki, klub güclülər dəstəsində deyil, o zaman uşağın valideyni övladının gələcəyini düşünüb onu başqa klubba dəyişir.

- Azərbaycan futbolunun bugünkü durumu barədə nə deyə bilərsiniz?

- Hazırda Azərbaycan futbolundan tamam kənardayam. Amma eşitdiyim qədər uşaq futbol məktəblərinə ciddi önəm verilməyə başlanıb. Bunlar davam edərsə, gələcəkdə müəyyən müsbət nəticələr əldə etmək olar. 2007-ci ildən etibarən Azərbaycan futbolundan tamam kənardayam. Belə müsbət addımların atıldığını görəndə üzmidlənməyə dəyər.

- Azərbaycan milli komandası barədə nə deyə bilərsiniz?

- Futbol komanda oyunudur. Millinin çıxışına hər bir amilin təsiri olur. Yığma koman-

"Şəfiqə kimiləri özünə kabinet axtarır, Zeynəb isə..."

Rasim Balayev: "Mən də getsəydim, kinomuzun problemlərini dilə gətirəcəkdim"

"Deyirlər ki, prezident İlham Əliyevlə görüşün siyahısını Mədəniyyət Nazirliyi hazırlayıb. Adımın siyahıda olmama səbəbini bilmirəm, bu haqda düşünürəm. Heç kim mənə zəng edib, demədi ki, niyə dəvət olunmamışam?"

Bu sözləri müsəvat.com saytına açıqlamasında xalq artisti Rasim Balayev deyib.

O bildirib ki, tədbirə dəvət olunsaydı, Azərbaycan kinosunun vəziyyəti barədə danışardı: "Dəvət olunsaydım, mənim də deyəcəyim sözlər vardı. Mehriban Zəkinin Allah canını sağ ələsin. Mənim ürəyimdəkiləri dedi. Mən də getsəydim, kinomuzun problemlərini dilə gətirəcəkdim.

Kimisi kino üçün çalışır, Şəfiqə kimilər də özünə kabinet axtarır. Şəfiqə Məmmədova deyir ki, Kino İttifaqının binası yoxdur. Ay Şəfiqə, birinci kino olmalıdır, sonra onun ittiqatına bina axtarılmalıdır.

Zeynəb Xanlarova da deyir ki, şikayət etməyin. Camaatın ilə bir dəfə prezidenti görüb, fikirlərini deməsi normaldır. Sənət adamlarının problemləri deyilməlidir".

Məzahir Pənahovdan qəzəbli reaksiya: "Nə istəyirsiniz, əl çəkin məndən"

Ötən həftə Mərkəzi Seçki Komissiyasının sədri Məzahir Pənahovun sürücüsünün qayda pozması haqda xəbər yayılmışdı. Yayılan xəbərə paytaxtın "Azadlıq" prospektində sürücünün yolun əks istiqaməti ilə hərəkət etməsi ni təsdiq edən görüntülər var.

Həmin görüntülərlə bağlı qurumdan heç bir açıqlama verilməmişdi.

Bizim.rol.info sürücüsünün qayda pozduğu görüntülərlə bağlı MSK rəhbəri Məzahir Pənahova zəng edib. Onun məsələ ilə bağlı sayta açıqlaması maraqlı olub. "Nə istəyirsiniz siz məndən? Əl çəkin, mən bu barədə heç nə danışmayacam. Mətbuat şöbəsinə bildirmişəm, açıqlama versinlər. Hazırda uyğun yerdə deyiləm" - deyərək MSK rəhbəri bildirib.

dada oyunçu yetişdirilmir, sadəcə olaraq taktiki göstərişlər verilir. Milli ilə əlaqədar nəse fikirlər söyləmək mənim üçün çətin deyil. Amma oyunlara baxanda görürəm ki, futbolçularımız bəzi hallarda əzmkar oynayıb yaxşı təsir bağışlayırlar, bəzən də zəif çıxış edirlər. Bunun nə ilə əlaqədar olduğunu deyə bilmərəm. Yəqin ki, komandaxili baş verənlər bu cür vəziyyət yaradır. Hesab edirəm ki, komanda bəzi hallarda gücündən çox aşağı səviyyədə çıxış edir. Mətbəxin içərisində olmadığım üçün futbolumuzda hansı problemlərin olduğunu deyə bilmərəm.

- Əvvəllər klublarımızın maliyyəsi az idi, amma çempionatda sayca daha çox komanda çıxış edirdi. Lakin son zamanlar maliyyə yüksək olmasına baxmayaraq, əsas liqada iştirak edən klublar azdır. Səbəb nədir?

- Maliyyə az olan vaxt klublar qarşısında bugünkü tələblər yox idi. UEFA tərəfindən ciddi tələblər qoyulub. Qoyulan tələbləri yerinə yetirmədikləri üçün klublar çempionatda azdır. Burada AFFA rəhbərliyini günahlandırmaq olmaz. AFFA istəyir ki, futbol daha da inkişaf etsin. Klublar tələbləri yerinə yetirə bilməyəndən sonra AFFA nə etsin?

- 8 klubun mübarizə apardığı çempionat acınacaqlı deyilmi?

- Ele ölkələr var ki, daxili

çempionatları belə yoxdur. Lakin həmin ölkələrin milli komandaları olur. Elə dövlətlər də var ki, 1-2 klubları var. Belə ölkələrin millilərinin bəzən güclü çıxışlarının şahidi oluruq. Doğrudur, klubların sayının çoxluğu ancaq müsbət təsirlər edir. Təsəvvür edin ki, Azərbaycanda demək olar ki, 8 klub var. Bakıda da, Meydanlarda da azarkeş axını yoxdur. Amma rayonlarda belə deyildi. Oyunlar olan zaman stadionlar daim dolu olurdu. Azarkeş 12-ci oyunçudur. Futbol kralı Pele deyib ki, futbolu 12 adam oynayır. Bakıda 12-ci oyunçu olmasa da, rayonlarda var. Çalışmaq lazımdır ki, rayonlarda komandalar olsun. Diqqətləri bölgələrə yönləndirmək lazımdır.

- Təsəvvür edin ki, çempionatımızda iştirak edən 8 klubdan yalnız "Qəbələ" əyalət təmsilçisidir. Buna çempionat demək olarmı?

- 8 komandanı yığıb Bakıya gətirmək nəyə lazımdır? Qəbələlilər məndən inciməsinlər. Hər bir ölkənin xüsusi bir ənənəsi var. Tarix boyu Qəbələdə demək olar ki, futbol olmayıb. Futbol hər zaman Tovuzda, Gəncədə, Zaqatalada, Qubada, Lənkəranda, Mingəçevirdə olub. Qəbələdəki azarkeş axını bu rayonlardakı qədər ola bilməz.

□ Cavansir ABBASLI
"Yeni Müsavat"

Martin 5-də Milli Məclisin yaz sessiyasının növbəti iclası keçirildi. İclasın gündəliyinə 18 məsələ daxil edilmişdi.

Birinci vitse-spiker Ziyafət Əsgərov gündəlikdəki məsələlərin təsdiqindən sonra ilk olaraq İnsan hüquqları üzrə müvəkkil (Ombudsman) 2018-ci ilin illik məruzəsini təqdim etmək üçün sözü Elmira Süleymanovaya verdi. Xanım ombudsman bildirdi ki, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 100 illiyinin qeyd edildiyi 2018-ci il tarixi əhəmiyyətli hadisələrlə zəngin olub: "Ən mühüm hadisə cənab İlham Əliyevin bir daha böyük səs çoxluğu ilə Azərbaycan prezidenti seçilməsi olmuşdur. Seçki günü əməkdaşlarımızla birgə Bakı və ölkənin 53 şəhər və rayonunda 103 seçki dairəsində, məcburi köçkünlərin məskunlaşdığı qəsəbələrdə, o cümlədən Cocuq Mərcanlıda, hərbi hissələrdə, cəzaçəkmə müəssisələrində səsvərməni müşahidə etmişik. Bu seçkilər yüksək fəallıqla, demokratik, azad, şəffaf, ədalətli, qanunvericiliyə və beynəlxalq standartlara uyğun nizam-intizamla keçirilmiş, ölkəmizin hüquqi, demokratik dövlət quruluşu və milli dövlətçilik ənənələrinin möhkəmləndirilməsini, xalqımızın prezidentimizə yüksək etimadını və dəstəyini bir daha təsdiqləmişdir".

E.Süleymanova uğurlarla yanaşı, nöqsanlardan da bəhs etdi: "Mənzil hüququ ilə bağlı müraciətlərdə, əsasən, yerli icra hakimiyyəti orqanları tərəfindən fərdi mənzil tikintisi ilə bağlı süründürməçiliyə yol verilməsi, çoxmərtəbəli binalardan alınmış mənzillərin qeydiyyatı alınmaması kimi hallar öz əksini tapmışdır". Ombudsman dedi ki, tikintidə, xüsusilə çoxmərtəbəli binaların inşası zamanı istifadə edilən, xaricdən gətirilən materialların yararlığının yoxlanılması təmin edilməli, standartlara uyğun olmayan materiallar satışdan və istifadədən çıxarılmalı, müvafiq tədbirlər görülməlidir: "Tikinti zonası ətrafında təhlükəsizliyin təmin olunmasına nəzarət də gücləndirilməlidir. Tikinti şirkətlərinin qanunsuz məskunlaşmaya yaratdığı şərait nəticəsində yüzlərlə mənzil sahibi müxtəlif problemlərlə üzləşirlər. Bu baxımdan, ölkə Prezidentinin 2019-cu il 19 fevral tarixli fərmanı çoxmənzilli yaşayış binalarının istismarına icazə prosedurunun sadələşdirilməsi, sakinlərin sənədləşmə məsələlərinin həllində böyük əhəmiyyəti olmuşdur".

Müvəkkil bildirdi ki, yeni ilə bütün ölkədə icbari tibbi sığortanın tətbiqi əhali üçün geniş imkanlar yaradacaq.

Təhsil hüququ ilə bağlı qeyd etdi ki, ehtiyaclar nəzərə alınmaqla tələbə yataqxanalarının bərpa və ya inşa edilməsinin, eyni zamanda belə yataqxanalarda məskunlaşmış məcburi köçkünlərin onlar üçün tikilmiş və ya başqa yeni mənzillərə köçürülməsini sürətləndirilməsi zəruridir. "İşçilərin ixti-

Parlament ombudsmanın illik məruzəsini qəbul etdi

Deputatlar Elmira Süleymanovanı xarici ölkələrdə söyüş söyənələrə qarşı mübarizəyə, təzyiqlərə məruz qalan jurnalistləri və Gürcüstan azərbaycanlılarını müdafiəyə çağırıldı

sarı zamanı pensiya yaşının çatmasına azı 10 il qalmış qadınların və 7 il qalmış kişilərin əmək müqaviləsinin ləğv edilməsinin qadağan olunması ilə bağlı Əmək Məcəlləsinin 79-cu maddəsinə müvafiq əlavənin edilməsi təklif olunur"-ombudsman əlavə etdi.

E.Süleymanova dedi ki, ötən il vətəndaşların haqlı narazılığını doğuran pozuntulara görə 14 hakim fəaliyyəti qeyri-məqbul qiymətləndirilməklə səlahiyyətlərinə xitam verilib, 4 məhkəmə sədri aşağı işə keçirilib, 6 hakim intizam məsuliyyətinə cəlb edilib, 2 nəfər tutduğu vəzifədən azad edilmiş, 1 nəfərin səlahiyyətlərinə vaxtından əvvəl xitam verilib. Məhkəmə qərarlarının icrasına gəlincə, borc, xüsusilə alimentin ödənilməsi ilə bağlı müraciətlər çoxluq təşkil edir.

2018-ci ildə fəaliyyətində kobud nöqsanlara yol verən 33 icra məmuru barəsində intizam tənbehi verilib. 2018-ci ildə aparılmış xidməti yoxlamaların nəticəsi üzrə müxtəlif nöqsan və çatışmazlıqlara yol verdiklərinə görə 31 prokurorluq işçisi, 399 daxili işlər orqanları əməkdaşı intizam məsuliyyətinə cəlb edilib.

Müvəkkil və onun Milli Prezentiv Qrupu ölkə ərazisində saxlanılan şəxslərin öz iradəsi ilə tərk edə bilmədiyi 240-dək müəssisəyə, o cümlədən müvəqqəti saxlama yerlərinə, istintaq təcridxanalarına, cəzaçəkmə müəssisələrinə, təhsil, səhiyyə, sosial, miqrasiya və

dövlət uşaq müəssisələrinə əvvəlcədən xəbərdarlıq edilmədən ümumilikdə 343, o cümlədən plan üzrə 220, plan-dankənar 123 başçəkme keçirib. Saxlanılan şəxslərlə rəftar, saxlanma şəraiti, qidalanma, tibbi xidmətin vəziyyəti öyrənilmiş, konfidensiallıq təmin olunmaqla ümumilikdə 3.114 saxlanılan şəxslə görüşlər keçirilmiş, müraciətlər yerində araşdırılmış, tədbirlər görülmüş, tövsiyələr verilmişdir. Araşdırmaların nəticələri ilə bağlı səlahiyyətli dövlət qurumlarına müraciətlər edilmiş, mətbuata operativ açıqlamalar verilmiş, internet səhifəmizdə yerləşdirilib.

Ombudsman dedi ki, fəaliyyəti dövründə müntəzəm olaraq verdiyim çoxsaylı təkliflər əsasında ümumilikdə 638 şəxs, 2018-ci ildə isə 72 məhkum əfv edilib.

Milli Məclisin sədr müavini Bahar Muradova dedi ki, İnsan haqları komitəsində məruzə geniş müzakirə olunub. Vitse-spiker məruzənin yüksək səviyyədə hazırlandığını vurğuladı və deputatlara xitabən məruzəni qiymətləndirməyə çağırıldı.

Deputat Tahir Kərimli Ağsu şəhərinin və Şamaxı şəhərinin qədim tarixinə və mədəniyyət abidələrinə, ənənələrinə diqqət çəkərək bu şəhərlərin ərazisini qoruyub saxlamağa çağırıldı. Daha sonra isə dedi ki, Qəbələ şəhərinin 2500 illiyi qeyd olunmalıdır, bunun üçün kifayət qədər faktlar var. T.Kərimli

prezidentin ziyalıları görüşdə səsləndirən təklifləri dəstəkləməklə yanaşı, bəzi tarixi qəhrəmanlarımız - Cavanşirə, İbrahim, Hacı Çələbi və digərlərinə heykəllər qoymağa çağırıldı.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov bildirdi ki, keçmişdə parlamentdə ombudsman qarşısında qaldırılan məsələlərin böyük əksəriyyəti ilə bağlı prezidentin qərarları ilə həllini tapdı. Komitə sədri bu mənada şəhid ailələri ilə bağlı həllini tapan problemlərdən tutmuş, problemlə kreditlərə kimi bir sıra həll olunmuş məsələləri xatırladı. Daha sonra S.Novruzov ombudsmana müraciət etdi: "Cənab prezident bütün Azərbaycan xalqının hüquqları ilə bağlı addımlar atır. Həmçinin beynəlxalq səviyyədə Türk dünyası, İslam aləmi ilə bağlı fikirlərini ifadə edir. Ancaq bu gün xaricdə bir qrup insan var ki, nə qanuna baxır, nə dəyərlərə qiymət verir. Elmira xanımdan xahiş edərdim ki, həmin ölkələrin ombudsmanlarına müraciət etsin və bu məsələləri diqqətə çatdırsın. Azərbaycan prezidentinin hüquqları qanunla qorunduğu kimi, bu məsələyə Ombudsman tərəfindən də diqqət göstərilməlidir və həmin ölkələrə müraciət edilməlidir".

Deputat Fazil Mustafa jurnalist Mətin Yaşaroğlunun işdən çıxarılmasından və Moskvada azərbaycanlıları müdafiə edən Fuad Abbasovun

təzyiqlərə məruz qalmasından danışdı. O, Ombudsmana müraciətlə ondan jurnalistlərin məsələlərini nəzarətə götürüb onları müdafiə etməyi xahiş etdi.

Daha sonra F.Mustafa vətəndaşların pozulan hüquqlarından danışdı. Bildirdi ki, insanların ən çox hüquqlarının pozulması xidmət sektoru ilə əlaqədardır. Çünki bu sektor bazar günü fəaliyyət göstərmir. Deputat xidmət sektorlarının bazar günü də fəaliyyət göstərməli olduğunu vurğuladı.

Mətbuat Şurasının sədri, deputat Əflatun Amaşov da jurnalistlərlə bağlı məsələyə reaksiya verdi. Bildirdi ki, cəmiyyətdə adicəkilən jurna-

kəsi işə olundu, çoxlu sayda həbslər həyata keçirildi. Amma yenə də çox təəssüf ki, həmin cəsusluğa cəlb olunmuş şəxslərin hansı dövlətlərə işləməsi barədə ictimaiyyətə açıqlama verilmədi. Əlbəttə, məntiqliq onu deyir ki, Azərbaycan hökuməti qonşu dövlətlərlə münasibətlərin korlanmaması üçün bu adları açıqlayır. Amma dünya təcrübəsi göstərir ki, belə casuslar işə olunanda onların hansı dövlətə cəsusluq etdiyi barədə ictimaiyyətə məlumat verilir. Ki, həmin ölkənin vətəndaşları daha ehtiyatlı olsunlar, istər biznes münasibətləri quranda, istər şəxsi əlaqələr yaradanda".

Q.Həsənquliyev Siyavuş Novruzovun fikirlərini dəstək-

lədi: "Ombudsman xarici ölkələrdəki söyüş söyənələrə bağlı həmin ölkələrin ombudsmanlarına müraciət edə bilər. Heç bir namuslu kişi söyüş söyməz. Çünki bilir ki, söyüşün on qat artığı ona qaytarılır. Belələri çox təəssüf ki, ləyaqətlərini satdıqları üçün başqa yolları yoxdur, belə əxlaqsız və ləyaqətsiz işlə məşğul olurlar".

Ombudsmanın hesabatı qəbul edildi və digər məsələlərin müzakirəsinə keçildi.

"Gənclər siyasəti haqqında" qanuna dəyişiklik layihəsini Gənclər komitəsinin sədri Ülvi Quliyev təqdim etdi. Qeyd edək ki, qanuna edilən dəyişikliklə gənclər təşkilatlarının üzvlərinə yaş məhdudiyəti tətbiq edilib. Gənclər təşkilatlarının üzvlərinin həmin təşkilatlarda üzvlüyünə onların 35 yaş tamam olduğu andan xitam verilir.

Deputat Vahid Əhmədov çıxışı zamanı təklif etdi ki, gənclər təşkilatlarının üzvlərinin həmin təşkilatlarda üzvlüyünə onların 45 yaş tamam olduğu andan xitam verilməlidir: "Bununla əlaqədar müraciətlər çoxdur, sosial şəbəkələrdə də müzakirələr aparılır".

Spiker Oqtay Əsədov isə V.Əhmədova cavab olaraq bildirdi ki, dünyanın hər yerində yaş həddi qoyulur: "Elə ölkələr var 28, elə ölkələr də var 35 yaş müəyyən edir".

Müzakirələrdən sonra dəyişikliklər təsdiqləndi.

Ötən həftə İrana səfər edən Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın Tehranda erməni diasporunun nümayəndələri ilə görüşü zamanı "Qarabağ Ermənistanıdır" şüarının qaldırılması İranda yaşayan azərbaycanlıların narazılığına səbəb olub.

Təbriz sakinləri "Ararat" klubunun ofisinin divarlarına "Qarabağ Azərbaycanın ayrılmaz parçasıdır" şüarını yazıblar. Bunun ardınca Təbrizin "Traktorsazi" futbol komandasının "Sepahan" komandası ilə oyunu zamanı azərbaycanlı azarkeşlər milli birlik sərgiləyiblər. Təbriz stadionunda 100 min nəfər "Qarabağ bizimdir, bizim olacaq" şüarı səsləndirməyə başlayıb. Daha sonra Təbriz ziyalları isə İran xarici işlər nazirinə etiraz məktubu yazıblar.

Bir sıra siyasi analitiklər hesab edir ki, Nikol Paşinyanın ötən həftə İrana səfəri Güney Azərbaycandakı soydaşlarımızın hərəkətlənməsi, "Azərbaycan-Qarabağ" şüarlarının İranı bürüməsinə səbəb oldu. Bu baxımdan erməni baş nazirin səfərinə dolayısı ilə bizim xeyrimizə işləyən səfər də adlandırmaq olarmı?

Siyasi ekspert Əli Orucov bildirdi ki, erməni baş naziri Nikol Paşinyanın İrana səfəri və onun təxribat xarakterli addımlarından sonra Güneydə gedən prosesləri rəsmi Tehran da heç gözlemirdi: "Yüksək rütbəli erməni rəsmilərinin İrana bundan əvvəl də işgüzar səfərləri olub. Lakin indiyədək Paşinyan kimi açıq-aşkar həyasızlıq edilməyib. Onun İrandan meydan oxuması güneyli soydaşlarımızın sərt tənqidi çəkməli idi və cəzə idi. 2006-cı ildən Güney Azərbaycan Milli Oyanış Hərəkatının növbəti dalğası başla-

Paşinyanın səfəri Güney

Azərbaycanda milli hərəkatı oyadıb

Azərbaycan telekanalları niyə güneyli soydaşlarımızın dəstəyini görməməzlikdən gəlir?

yıb. Paşinyanın məlum səfərindən sonra bu dalğa yeni təkən götürüb. Bir qıvcıq, bir bəhanə lazım idi ki, proses bütün Güney Azərbaycanı bürüsün. Paşinyanın da səfəri bu fürsəti verdi. Gördüyünüz kimi, Paşinyana deyil, etirazlar İran hakimiyyətinə yönəldi. Gedişat da onu göstərir ki, "Qarabağ Azərbaycanıdır" şüarları yaxın zamanlarda istiqlal və azadlıq şüarları ilə əvəzlənə bilər. Güneydə milli

oyanışın qarşısını almaq artıq İran rejimi üçün də çətinləşməkdədir. On illərlə aparılan diskriminasiya və assimilyasiya siyasəti, repressiyalar və təzyiqlər soydaşlarımızın milli ruhunu və əzmini öldürə, mübarizədən çəkindirə bilməyib. Bu gün Abbas Lisani kimi milli ictimai-siyasi fəallar həbsxanalarındadır" şüarları yaxın zamanlarda istiqlal və azadlıq şüarları ilə əvəzlənə bilər. Güneydə milli

mandası güneyli soydaşlarımızın azadlıq və ilham simgesinə çevrilib. Bu komandanın hər qarışlaşması bir aksiya, bir göstəridir. Paşinyan bilsəydi ki, onun təxribatları Güneydə böyük rezonans verəcək, belə etməzdi. Çünki Güneydə oyanış Ermənistanın məhvi deməkdir. Təəssüflər olsun ki, Azərbaycan telekanalları güneyli soydaşlarımızın son günlər nümayiş etdirdiyi qəhrəmanlığı gör-

əlaqələrində bundan sonra Azərbaycanla bağlı siyasətində ehtiyatlı davranmasına gətirəcək. Tehran rejimi gördü ki, Azərbaycan əleyhinə hər hansı bir demarş Cənubi Azərbaycanı ayağa qaldıra bilər. Artıq biz gördük ki, Təbriz də Qarabağ həsrətidir. Cənubi Azərbaycanlılar ümummilli məsələdə bizimlə həmrəy oldular. Bu artıq milli oyanışdır və düşmənlərimizə xəbərdarlıqdır. İran hakimiyyəti

sələlərdə mövqə ortaya qoymalıdır. Təəssüf ki, bayağı bir hala gələn televiziyalarımız məhz buna görə Azərbaycan tamaşaçısının marağında deyil. Nəzərə almaq lazımdır ki, Cənubi Azərbaycanda soydaşlarımız bizim yerli kanalları izləmək imkanına malikdir və izləyirlər. Ona görə də tv-lər diqqətli olmalıdır".

□ **Etibar SEYİDAĞA,**
"Yeni Müsavat"

Venesuelada müxalifət lideri ölkəyə qayıtdı

Quaydo 6 avropalı səfirin "çətiri altında" meydana döndü; Tramp Maduronun məmurlarının vizasını ləğv etdi; **Elxan Şahinoğlu:** "Burada Rusiya və Amerikanın maraqları kəsişir, ordu müxalifətə keçsə..."

Venesuelanın müxalifət lideri, ABŞ tərəfindən müvəqqəti prezident kimi tanınan Xuan Quaydo Karakasa qayıdıb. Qayıdışı barədə twitter-də məlumat yayan Quaydo imiqrasiya yoxlanışından keçdiyini yazıb.

Latin Amerikası müttəfiqləri ilə görüşündən sonra Quaydo venesuelalıları onu dəstəkləməyə çağırıb.

O, Maduronun istefası üçün təzyiqləri artırmaq məqsədilə Latin Amerikası ölkələrinə səfərinin bir hissəsi olaraq şənbə günü Ekvadorda olub.

Keçən həftə Xuan Quaydo ABŞ-ın vitse-prezidenti Mayk Pens və digər regional liderlərlə görüşdükdən sonra Braziliya və Paraqvaya səfər edib.

"Infobae" portalının yazdığına görə, onu Fransa, Almaniya, Rumıniya, Niderland, Argentina və Braziliya səfirləri müşayiət ediblər.

Birləşmiş Ştatlar isə Venesuelaya təzyiqləri daha da artıraraq, yüksək səviyyəli altı rəsmiyyət qarşı sanksiyalar tətbiq edib və onlarla yüksək səviyyəli Venesuela rəsmisinin vizalarını ləğv edib.

Tramp administrasiyası

bildirib ki, sanksiyalar keçən həftə müxalifət tərəfindən dəstəklənən ərzaq yardımının gətirilməsi söylərinin qarşısını alan Venesuela hərbi rəsmilərinin hərəkətlərinə cavab olaraq tətbiq edilib.

Sərhəddəki bir məntəqədə yük maşınlarında yanğın baş verib və bir neçə insan həyatını itirib. Faktiki olaraq, ABŞ açıq şəkildə hazırkı prezident Nikolas Maduronu devirmək üçün bütün təzyiqlərini rıçaqlarını səfərbər edib.

Quaydo da çevriliş dəstək almaq üçün xarici və qonşu ölkələrə səfər etməkdədir. Yeni ortada iki qütb var - həm Maduro, həm Quaydo tərəfdarlarının kifayət qədər olması prosesini uzadır. Əks halda, hakimiyyət çoxdan devrilmişdi.

Maduro çəkinmədən meydana çıxır, tərəfdarları ilə rəqs edir, rəqibinin ölkəyə qayıdışına embarqo tətbiq olamır.

Təəssür edin ki, rəqib lider ABŞ-dan Braziliyaya, Paraqvaya Ekvadorda qədər gəzib-dolaşır, açıq dəstək alır, sonra əlini-qolunu sallayıb vətəninə rahat şəkildə qayıdır, sərhəddə problemlə üzləşmir, ardınca tərəfdarlarının qarşısına çıxaraq etirazları davam etdirir.

Üstəlik, prezident parlamentin spikeri olan Quaydonu növbədən kənar parlament seçkiləri elan etməyə çağırıb.

Amma müxalif lider seçkiyə getmir, iqtidar rəhbərinin istefasını tələb edir.

Odur ki, bəzi analitiklər Quaydonu Trampın "kukla nəmişdi" adlandırırlar. Buna baxmayaraq, Maduronun bundan sonra iqtidarda qalacağı ehtimalı azdır. Vaşinqton Venesuelada öz neft şirkətlərinin fəaliyyətini bərpa etməyə qədər Maduronu sıxmağa davam edəcək.

Keçmiş prezident, martın

5-də vəfat edən Uqo Çavesin davamçısı olan Maduro ideyaca sosialistdir və ölkədən Qərbin enerji şirkətləri çıxarılıb.

Elə sanksiyalar və bəlalər da bundan sonra başlayıb. Əgər Maduro ABŞ-a qarşı bu siyasəti yürütməsəydi, indi Quaydo spiker kimi işini görəcəkdi.

Yeri gəlmişkən, yanacaq cəmi 6 həftəyə bəs edəcək, aprelin ortalarında yanacaq anbarları boşalacaq. Hazırda Venesuela sahillərində 500 milyon dollara olan 8.4 milyon barel neftlə yüklü 16 tanker dayanıb, ölkədə neft hasilatı gündə 1.49 milyon barelə qədər azalıb.

Venesuelanın dövlət neft şirkəti sanksiyalara görə nefti sata bilmir, ölkənin özünün neft emalı zavodlarının gücü isə neftin hamısını emal etməyə bəs etmir. İki iri neftayırma zavodu fəaliyyətini dayandıırıb.

Daha bir neftayırma zavodu - "Paraguana" isə 940 min barel istehsal gücünə malik olsa da cəmi 70 min barel yanacaq istehsal edə bilər.

Maduro problemi Hindistanın hesabına həll etməyə çalışır.

□ **Emil SALAMOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Ermənistan-Azərbaycan,
Dağlıq Qarabağ münaqişəsi haqqında
həqiqətlərin dünya ictimaiyyətinə çatdırılması,
Azərbaycanın ədalətli mövqeyinin müdafiə edilməsi

ATƏT-in fəaliyyətdə olan sədri, Slovakiyanın xarici işlər naziri Miroslav Layçak dünən Bakıya gəlib. O, səfər çərçivəsində Azərbaycan prezidenti İlham Əliyevlə görüşüb. ATƏT sədri az öncə verdiyi müsahibədə Bakıda Azərbaycanla ATƏT-in əməkdaşlığının inkişafı, həmçinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin nizamlanması məsələlərini müzakirə etmək niyyətində olduğunu bildirmişdi.

ATƏT-in icraçı sədri onu da qeyd etmişdi ki, problemin həlli yönündə müəyyən ümidlər yaransa da, "uzun müddət davam edən bu münaqişənin nizamlanması regional kontekstdə sabitlik, aktiv dialoq və cəmiyyətin irəliyə doğru addım atmağa hazır olmasını tələb edən çətin məsələdir".

Məsələ də elə ərazisinin 20%-i işğala məruz qalan Azərbaycanla işğalçı Ermənistan arasında dialoqdadır. Söhbət ondan gedir ki, Ermənistanın təzə iqtidarı da belə bir dialoqa faktiki şəkildə Azərbaycanın tam və sözsüz kapitulyasiyası vasitəsi kimi baxır, nəinki beynəlxalq hüququn, BMT TŞ-nin Dağlıq Qarabağa dair 4 məlum qətnaməsinin icrası zərurətinin diktəsi kimi. Düşmən ölkədə sadələvəcəsinə hesab edirlər ki, Azərbaycan Qarabağ müharibəsini udubuz və o, İrəvanın şərtlərini qəbul etməlidir. Əsas şərt isə Dağlıq Qarabağa ya tam müstəqillik verilməsi ya da onun Ermənistanla birləşdirilməsidir.

İrəvanın belə absurd, sülh danışıqlarını mənasız edib müharibəni tətikləyən mövqeyi işğalçı ölkənin baş naziri N.Paşinyanın İrən səfəri zamanı özünü qabarıq şəkildə büruzə verdi. Paşinyan Tehrandan erməni icması ilə görüşdə bəyan elədi ki, o, yalnız Ermənistanın adından danışa bilər, "Dağlıq Qarabağın isə öz hökuməti var".

Bu azmış kimi, o, konfliktə nə vaxtsa güc yolu ilə həll etmək istəyən Azərbaycanı hədələməkdən də çəkinmədi. Görüşdə erməni dilində qaldırılan "Qarabağ Ermənistan məxsusdur və son" şüarı da düşmən tərəfin dinc danışıqlara münasibətini aydın şəkildə ortaya qoyur.

Yeri gəlmişkən, həmin

təxribatçı şüarla bağlı rəsmi Tehran özünü sığortalamağa çalışaraq bəyan edib ki, guya bundan xəbəri olmayıb. Politoloq Elxan Şahinoğlu isə bunu qətiyyətlə inandırıcı sayır: "İrənli rəsmilər Nikol Paşinyanın Tehrandan ermənilərlə görüşü zamanı asılan bayraqdan və şüardan xəbərləri olmadıqlarını bildirdilər. Onu da dedilər ki, həmin yazılar erməni dilində olub, nə yazıldığını guya bilməyiblər. Ancaq bunun təxribat mahiyyəti daşdığını etiraf edirlər. Onda sual olunur: Niyə İrən polisi Tehrandan "Qarabağ Ermənistanındır" şüarını zalın mərkəzində asan təxribatçıları həbs etmir, Təbriz stadionundan çıxarkən "Qarabağ Azərbaycanındır" deyən 29 soydaşımızı həbs edir? Məgər Tehran Qarabağın Azərbaycanın bir parçası olduğunu qəbul etmir? Edirsə, o zaman nədən təxribatçı erməniləri yox, rəsmi Tehranın Azərbaycanın ərazi bütövlüyünü tanıdığına dəstək verən azərbaycanlıları həbs edir? Axı soydaşlarımız "Qarabağ Azərbaycanındır" deməklə rəsmi Tehranın siyasətinə tərs düşən heç nə deməyiblər".

Suallar təbii ki, ritorikdir. Çünki hamı bilir ki, işğalçı Ermənistan, xaricdəki ermənilər həm də İrən Dağlıq Qarabağ məsələsində məlum anti-Azərbaycan, anti-İslam mövqeyindən cəsarətlənərək belə həyasızlıqlar edirlər. Kəsəsi, ermənilər Qarabağ ixtilafı başlayandan onlar üçün "əsas nəfəslik" rolu oynayan fars rejiminə arxayındırlar. Paşinyanın Tehran çıxışı da ən əvvəl bu arxayılıqdan qaynaqlanırdı...

Öz havadarlarına arxalanan rəsmi İrəvanın Qarabağa bağlı maksimalist ritorikası azmış kimi, Ermənistan rəhbərliyi indi də sülh danışıqlarında

Qarabağ

Erməni baş nazirin puç olan Qarabağ arzuları

Nikol Paşinyanın sülhü deyil, müharibəni yaxınlaşdıran bəyanatlarının pərdəarxası; **Bakıdan reaksiya gecikmədi:** "Heç kim beynəlxalq prinsipləri güc yolu ilə poza bilməz..."

heç bir irəliləyişin olmamasının günahını həyasızcasına Azərbaycanın üzərinə yıxmağa çalışır. Görünür, bununla o, öz mövqeyi ilə müharibəni qaçılmaz etdiyi barədə artıq dünyada formalaşmaqda olan rəyi dəyişməyə ümid edir.

"Azərbaycan tərəfi Qarabağ konfliktinin həlli ilə bağlı danışıqlar çərçivəsində ümidləri doğrultmadı". Bunu baş naziri Nikol Paşinyan Avropa Parlamentinin Xarici İşlər Komitəsinin iclasında çıxışı zamanı deyib (axar.az).

"Qarabağa gəlincə isə onu qeyd etmək vacibdir ki, konfliktin hərbi həlli ola bilməz. Biz gerek sülhlə həll üçün atmosfer yaradaq. Bizim hakimiyyət bunun üzərində çalışır. Sentyabrda mən bizim parlamentdə görünməmiş bəyanat səsləndirib dedim ki, istənilən qərar Dağlıq Qarabağın erməni əhalisi və Azərbaycan əhalisi üçün qəbul edilən olmalıdır", - deyə o bildirib.

Paşinyan həmçinin bu bəyanatından sonra Azərbaycan tərəfindən oxşar açıqlama gözlədiyini söyləyib: "Təəssüf edirəm ki, bu ümidlərim gerçəkləşmədi. Əksinə, biz Azərbaycandan konflikt Dağlıq Qarabağ əhalisinin maraqlarını nəzərə almadan hərbi yolla həll etməklə bağlı daimi

təhdidlər eşidirik. Biz Azərbaycanı dialoq qurmağa məcbur etməliyik".

Beləcə, Paşinyan Qarabağ məsələsində sülh prosesini dalana dirəyən təzadlı yanaşmasını davam etdirir, "yaş dəsmalı ağnyan başdan ağrımayan başa qoymağa" səy edir. Bir çox analitiklərə görə, bununla o, ən əvvəl vaxt udmağa və daxildəki siyasi, sosial-iqtisadi problemləri müəyyən qədər yoluna qoymağa çalışır.

Lakin Azərbaycan atəşkəs rejiminə uzun müddət dözümlü göstərə bilməz. Bakı məhz buna görə Ermənistan xunta rejiminin hakimiyyətdən devirilməsinə Dağlıq Qarabağ məsələsinin ədalətli həlli üçün unikal şans kimi baxırdı. Əfsuslar olsun ki, məhz Paşinyan iqtidarı bu ümidləri doğrultmur.

Söhbət həm də erməni xalqının köklü maraqlarından gedir. Çünki Dağlıq Qarabağ konfliktini uzandıqca ilk növbədə ermənilərin iztirabları uzaqacaq və çoxalacaq. Hələ ki öz xalqının ciddi mandatına sahib olan Nikol Paşinyan, onun komanda üzvləri bu barədə düşünmək, bu yöndə real addım atmaq və işğalçı ölkəni ağır blokadadan çıxarmaq üçün tədbirlər tökmək əvəzi-

nə, Azərbaycana qarşı absurd tələblər irəli sürürlər. Bile-bile ki, Azərbaycan tərəfi heç vaxt bu tələbləri qəbul etməyəcək və... müharibə qaçılmaz olacaq.

"Bizim hüquqi əsaslarımız var ki, məsələnin həllində iddialı olaq. 1993-cü ildə Nyu-Yorkdakı müzakirələrdə ermənilərin Azərbaycan torpaqlarından çıxması tələb olunurdu. Ancaq hazırda qarşı tərəf müxtəlif vasitələrdən istifadə edərək, əhalini həmin ərazilərə köçürür. 2000-dən çox qaçqın Suriyadan Ermənistan gəlib və onların bir qismi işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarında yerləşdirilir. Bu, beynəlxalq hüquqa ziddir".

Bu sözləri Azərbaycanın xarici işlər naziri Elmar Məmmədov Bakı Biznes Mərkəzində keçirilən "Hərbi işğal altında olan ərazilərdə iqtisadi və digər fəaliyyətlərin qeyri-qanuniliyi, üçüncü tərəflərin öhdəlikləri və münaqişənin həllinə təsirləri" nə dair beynəlxalq konfransda deyib.

"Ermənistan Cenevrə konvensiyasına qoşulmasına baxmayaraq, şərtləri pozur. Biz işğal olunmuş ərazilərdə müxtəlif şirkətlərin fəaliyyət göstərdiyini aşkar etmişik. Biz siyahını da hazırlaya bilərik.

Məşhur "Frenk Müller" saat şirkəti həmin ərazilərdə qeyri-qanuni fəaliyyət göstərir. Biz İsveçrə ilə bununla bağlı danışıqlar aparırıq. Bəzi hökumətlər deyir ki, özəl şirkətlərin fəaliyyətinə müdaxilə etmirik. Amma etməlidir, artıq bəzi şirkətlər orada fəaliyyətini dayandırıb. Burada öhdəlik hökumətlərin üzərinə düşür. Hökumətlər öz şirkətlərinə qeyri-qanuni fəaliyyət göstərməyə icazə verməməlidir. Bu məsələnin bir qismi məxfi şəkildə həll olunmalıdır. Düşünürəm ki, bu konfrans böyük əks-səda doğuracaq. Heç kim İkinci Dünya müharibəsindən sonra dünya dövlətləri tərəfindən qəbul olunmuş prinsipləri güc yolu ilə poza bilməz", - deyə nazir bildirib.

Bu bəyanatı, bütövlükdə Qarabağ konfransını Nikol Paşinyan və komandasının son günlər Qarabağa bağlı sergilədikləri radikal və təxribatçı bəyanatlara cavab da saymaq olar.

Qeyd edək ki, Bakıda öz işinə başlayan beynəlxalq konfransda Elmar Məmmədov, ekologiya və təbii sərvətlər naziri Muxtar Babayev, YUNESKO-nun Dünya İrs Mərkəzinin direktoru Metsild Rosler, eləcə də bir sıra xarici ekspertlər iştirak edirlər.

Yaz fəslinin başlanması ilə kənd təsərrüfatında əkin işləri də start götürür. Ölkənin hər yerində bu ərafədə xüsusi canlanma müşahidə olunur: əkin texnikasını sazlayan kim, əkin yerlərini şumlayan kim...

Bu ərafədə həm də Azərbaycanca hansı bitkilərin ekiləcəyi, nə qədər məhsul götürülməsinin planlaşdırıldığı maraqlıdır. Qeyd edək ki, ötən ilin apreldən Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin rəhbərliyinə yeni komanda gətirilib. Nazir İnam Kərimovun başçılıq etdiyi komanda qarşısına çox ambisiyalı vəzifələr qoyub. Bu, kənd təsərrüfatı istehsalının intensiv üsulları artırılmasına nail olunmasıdır. Komanda buna aqrar sektora elmi yanaşma, müasir texnologiya və metodlardan istifadə sayəsində nail olmağı nəzərdə tutur. Bu məqsədlə uzun illərdən bəri Azərbaycanda ciddi problemlərdən birinə çevrilmiş kənd təsərrüfatında məhsuldarlıq məsələsinin həllinə yönəlik addımlar atılır. Eyni zamanda aqrar istehsalçılara dövlət dəstəyinin çatdırılması mexanizmində köklü dəyişiklik edilib, illər boyu korrupsiya və mənim-səmə mənbəyinə çevrilmiş "Aqrolizinq" ASC-nin əksər funksiyaları əlindən alınır.

Belə ki, prezidentin ötən ilin dekabrın 19-da imzaladığı sərəncama əsasən, kənd təsərrüfatı texnikaları, texnoloji avadanlıqlar, suvarma sistemləri dəsti və avadanlıqları, damazlıq heyvanların aqrar istehsalçılara banklar, bank olmayan kredit və lizinq təşkilatları vasitəsilə verilməsinə başlanıb. Bu zaman texnikanın qiymətləndirmə nəticəsində müəyyən edilən satış dəyərinin 20 faizini ilkin ödəniş olaraq fermer, 40 faizini

Yaz qapıda: nə əkərsən, onu da biçərsən...

Aqrar istehsalçılar texnika və damazlıq heyvan almaq üçün dövlətin güzəştli kreditlərini 11 bankdan əldə edə bilər

isə subsidiya (güzəşt) şəklində Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyi ödəyir. Qiymətin qalan hissəsi bankda maksimum 5 il müddətinə kredit şəklində rəsmiləşdirilir. Kredit faizlərini isə fermer deyil, dövlət ödəyir.

"Kənd təsərrüfatına dövlət dəstəyinin və aqrar sahədə lizinq fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi haqqında" Fərmanın tətbiqi ilə əlaqədar texnika satışında subsidiyalar bütün təchizatçı şirkətlərdən alınan kənd təsərrüfatı texnikasına şamil olunur.

Fevralın 15-dən etibarən artıq fermerlər müvafiq texnikanı güzəştli qiymətlərlə təkcə "Aqrolizinq"dən deyil, bütün təchizatçı şirkətlərdən ala bilərlər.

Kənd Təsərrüfatı Nazirliyindən "Yeni Müsavat"a verilən məlumata görə, bu şirkətlərlə bağlı bir sıra tələblər müəyyən edilmişdir. Onların satdığı texnikaya xidmət göstərə biləcək servis nöqtələri və texniki xidmət şəbəkəsi olmalı, ehtiyat hissələrinin mövcudluğunu və satışını təmin etməli; alıcıları istehsal olunduğu tarixdən

2 ildən artıq müddət keçməmiş texnika ilə təmin edə bilməli; zəmanət müddətində avadanlıq və ya texnikanın təmirini və ya onlara texniki qulluğu həyata keçirmək üçün zəruri imkanlara malik olmalıdırlar. Damazlıq heyvan təqdim edən təchizatçılar isə heyvanların qidalanma və saxlanma şəraitini həmin cins (növlər) heyvan üçün zəruri olan formada təmin etməli; müvafiq cinsdən (növdən) heyvanın xəstəlikləri, habelə qidalanması üzrə ixtisaslaşmış zootexnik, baytar və mütəxəssislərə malik olmalı və ya əməkdaşlıq etməlidirlər.

Texnika və damazlıq heyvan almaq üçün dövlətin güzəştli kreditlərini aqrar istehsalçılar 11 bankdan əldə edə bilərlər. Bunlar Access Bank ASC, Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC, BTB Bank ASC, Express Bank ASC, Günay Bank ASC, Kapital Bank ASC, Muğan Bank ASC, NBC Bank ASC, Paşa Bank ASC, Rabitə Bank ASC, Turan Bank ASC-dir.

Bundan əlavə, kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, emalı, saxlanması və satışı üzrə

layihələrdə; regionların aqrar inkişafı ilə bağlı innovativ layihələrdə; heyvandarlıq təsərrüfatlarının inkişafı sahəsində layihələrdə yeni yaradılmış Aqrar Kredit və İnkişaf Agentliyinin vəsaitindən istifadə etmək olar. Hər bir müvəkkil kredit təşkilatı üçün müəyyən edilən kredit həcmi 5 milyon manat olacaq. Bu qaydalar nəticəsində daha istehsalçı dövlət orqanlarının qapısını gəzməyərək, rəsmi qaydada banka müraciət edir, 15 gün ərzində ona kredit və ya güzəştin verilməsi ilə bağlı rəsmi ya "hə", ya da "yox" cavabı verilməlidir. Bəyənən layihələr növbəti 15 gün ərzində agentliklə razılaşdırılaraq maliyyələşdiriləcək:

- 5 000 manatadək - mikro-kreditlər (2 ilədək);
- 5 001 manatdan 30 000 manatadək - kiçik həcmli kreditlər (3 ilədək);
- 30 001 manatdan 100 000 manatadək - orta həcmli kreditlər (3 ilədək);
- 100 001 manatdan 200 000 manatadək - irihəcmli kreditlər (5 ilədək);

- 1 000 000 manatadək - kənd təsərrüfatı istehsal vasitələrinin alınması üçün kreditlər (5 ilədək);

Kreditlər üzrə güzəşt müddəti aşağıdakı kimi müəyyən edilir:

- mikro-kreditlər üçün - 12 ayadək;
- kiçik və orta həcmli kreditlər üçün - 18 ayadək;
- irihəcmli kreditlər üçün - 24 ayadək.

Kredit müddəti güzəştli şərtlərlə alınan damazlıq heyvanlar üçün 3 il, digər kənd təsərrüfatı istehsal vasitələri üçün 5 ildir. Vəsait müvəkkil kredit təşkilatlarına illik 2 faiz tətbiq etməklə verilir, bank isə 7 faizlə istehsalçılara verir.

Bu ilin əkin planlarına gəlincə, nazirlikdən verilən məlumata görə, cari ildə 680 min hektar sahədə buğda ekilməsi və 2 milyon 140 min ton məhsul əldə olunması gözlənilir. Hər hektardan gözlənilən orta məhsuldarlığın 31,5 sentner təşkil etməsi gözlənilir.

Bu il həmçinin 334 min 100 hektar ərazidə arpa ekilərək 935 min ton məhsul və 28 sent / ha məhsuldarlığa nail olunması planlaşdırılır. 4900 hektar sahədə çəltik ekərək, 16 400 ton məhsul və 33,5 sent/ha məhsuldarlıq, 4 min hektar sahədə tütün ekərək 7400 ton məhsul, 9500 hektar sahədə 350 min ton şəkər çuğunduru, 60 min hektar sahədə 970 min ton kartof istehsalına nail olunması planlaşdırılır.

□ **Dünya SAKİT, "Yeni Müsavat"**

Biznes kreditlərinin kompensasiya olunması ədalətli yanaşmadır

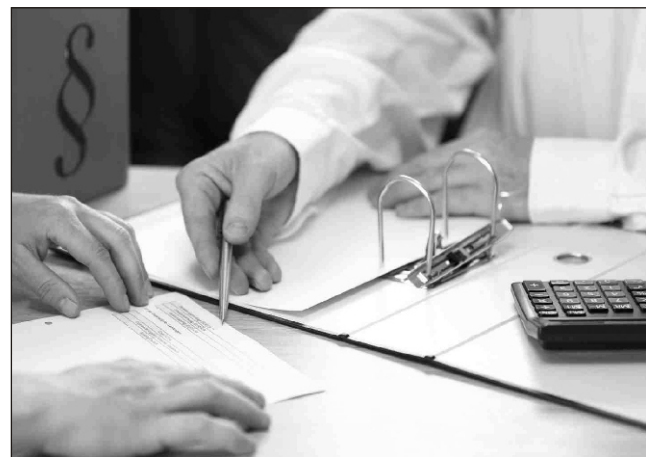
Ekspertlər əsas diqqətin mikro və orta sahibkarlığa yönəldilməsini təklif edirlər

Azərbaycan hökuməti fiziki şəxslərdən sonra devalvasiya nəticəsində zərərli üzlənmiş hüquqi şəxslərə də dəstək mexanizmi hazırlayır. Bu barədə maliyyə naziri Samir Şərifov bu günlərdə mərkəzi televiziya müzahibəsi zamanı məlumat verib. Maliyyə nazirinin dediyindən aydın olub ki, hökumət hüquqi şəxslərin ödənilməyən borcları ilə bağlı da iş aparır: "Bəzi şirkətlər banklara olan borclarını vaxtında qaytarırlar, ödənişlərdə çətinlik çəkirlər. Bu da istər-istəməz bankların fəaliyyətinə mənfi təsir göstərir. Dövlət qurumları bununla bağlı da işləyir. Prezidentin tapşırığı var. Bank sektorunun sağlamlaşdırılması ilə bağlı növbəti proqram hazırlanır, onun maliyyə tutumu müəyyən edilir, yəqin ki, yaxın zamanlarda bu proqram təqdim ediləcək".

Onu da qeyd edək ki, bir çox ekspertlər problemlı kreditlərin əsas hissəsinin fiziki şəxslərə deyil, məhz hüquqi şəxslərə məxsus olduğunu bildirirlər. Son illərdə kredit götürənlərlə bağlı statistikada müəyyən məhdudiyətlər tətbiq olunduğu üçün bu gün Azərbaycanda nə qədər sahibkarlıq subyektlərinin problemlı kreditinin olduğunu söyləmək mümkün deyil. Mərkəzləşdirilmiş Kredit Reyestri Xidmətinin 2015-ci il mayın 1-də yaydığı məlumatdan aydın olur ki, o zaman üçün ölkədə kredit təşkilatlarına bor-

cu olan 2 milyon 414 min 122 nəfərin 2 milyon 381 min 592 nəfəri fiziki şəxs olub. Ondan sonra Reyestrin açıqladığı məlumatlarda kredit götürənlər arasında hüquqi və fiziki şəxslərin sayına dair bölgü əksini tapmayıb. Reyestrin kredit götürənlərin sayına dair son məlumatı 2016-cı ilin fevral ayının yekunlarını əks etdirir. Həmin məlumata görə, Azərbaycanda 2 milyon 555 min 645 nəfər borcalan qeydə alınıb.

İqtisadçı-ekspert Samir Əliyevin fikrincə, devalvasiyadan zərərçəkən tərəflərdən biri də

hüquqi şəxslərdir: "Bu baxımdan, onların da üzləndiyi zərərin heç olmasa bir qisminin kompensasiya olunması ədalətli yanaşmadır. Sadəcə, düşünürəm ki, hüquqi şəxslərin hamısının deyil, mikro, kiçik və orta sahibkarların mənafeyi önə çəkilməlidir. İri holdinqlərin borclarının dövlət büdcəsi hesabına kompensasiya olunmasına gedilməməlidir".

S.Əliyev hesab edir ki, hüquqi şəxslərlə bağlı qərar verilməklə kompensasiya olun-

caq məbləğ artırılmalıdır: "Kredit qalıqlarının azı 50 faizinin artan məzənnə xərcləri kompensasiya edilməlidir".

İqtisadçı-ekspert Rəşad Həsənov da hesab edir ki, hüquqi şəxslərin devalvasiya nəticəsində üzləndiyi maliyyə itkisinin qaytarılması düzgün addım olacaq: "Əlbəttə, hüquqi şəxslər də devalvasiya qərarından təsirlənən qruplardır. Bir gecədə onların maliyyə yükü kəskin şəkildə artıb. Bu

baxımdan, onların zərərinin qarşılınması mütərəqqi bir addım olar. Nəzərə almaq lazımdır ki, hər hansı bir qərar hazırlayarkən mikro, kiçik və orta sahibkarlıq diqqət önünə gətirilməlidir. Onlar üçün dəymiş zərərin kompensasiyası, yaxud qismən ödənilməsi mexanizmi hazırlanmalıdır. Sonrakı mərhələdə isə iri sahibkarlıq subyektlərinin də devalvasiya nəticəsində üzləndiyi zərərin qarşılınması məsələsinə baxılmalıdır. Burada differensial mexanizm tətbiq edilə bilər. Məsələn, bir hüquqi subyektə dəyən zərərin müəyyən faizinin - tutulmuş ki, 50 faizinin, yaxud 70 faizinin ödənməsi nəzərdə tutula bilər. Digər yanaşma, sahibkarlıq subyektlərinin bölgüsünə uyğun tətbiq oluna bilər. Məsələn, mikrosahibkarlıq subyektlərinin zərərinin 80 faizinin, orta sahibkara dəyən zərərin 70 faizinin, iri sahibkara isə zərərin 40 faizinin ödənməsi mexanizmi tətbiq oluna bilər".

Ekspert deyir ki, hüquqi şəxslərin devalvasiya nəticəsində dəyən zərərinin kompensasiya edilməsi bütövlükdə öl-

kə iqtisadiyyatında aktivliyi artırma biləcək addım ola bilər: "Bu gün ölkədə maliyyə mənbələrinə çıxış çox məhduddur. Biz eğer iqtisadiyyatın diversifikasiya olunmasından, qeyri-neft iqtisadiyyatının inkişafından, dayanıqlı iqtisadiyyatın formalaşdırılmasından danışırsaq, iqtisadiyyatın maliyyə resursları ilə təminatına, maliyyə mənbələrinin genişlənməsinə də diqqət yetirməliyik. O cümlədən biznesin maliyyəyə çıxış imkanlarının artırılmasına nail olmalıyıq. Mərkəzi Bankın qərarından yaranan zərərin ödənməsi müasir texnologiyaların, innovasiyaların tətbiqinə, dövrün genişləndirilməsinə, bütövlükdə iqtisadiyyatda aktivliyin tətiklənməsinə gətirib çıxara bilər".

R.Həsənovun fikrincə, fiziki şəxslərlə bağlı mexanizmdə də təkmilləşmə aparılmalıdır: "Belə etmək olar ki, hər bir kredit götürənin 10 min dollara qədər olan kredit məbləği üzrə zərərin kompensasiya olunsun. Bu, daha ədalətli bir yanaşma olar, hər kəs dövlətin dəstəyindən yararlanar".

□ **Dünya SAKİT, "Yeni Müsavat"**

Elan

Abdullayev Əbdürəhman Musa oğlunun adına olan Xəzər rayonu Zirə bağ massivində yerləşən 64 T sayılı texniki pasport (çıxarış) itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti tərəfindən Bayramov Nicat Aydın oğlunun adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Martin 31-də Türkiyədə bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Hazırda seçki kampaniyasının ən qızgın dövrüdür və Türkiyə prezidenti (Konstitusiyaya dəyişikliyindən sonra artıq Türkiyə prezidenti həm də partiya sədri ola bilər - K.R.) də daxil olmaqla bütün siyasi qüvvələr seçki yarışındadır.

Istanbulun 31 mart "fəthi":

qalib kim olacaq...

Hasan Oktay: "AKP İstanbulda məğlub olarsa..."

Bu ilki bələdiyyə seçkilərinin Türkiyə üçün daha bir önəmi ondan ibarətdir ki, bu seçkilər 2023-cü ilə, yeni Türkiyədə Respublikasının 100 illiyinə qədər keçiriləcək son seçkilərdir. Məhz bu səbəbdən hakim AKP 31 mart bələdiyyə seçkilərində xüsusən də iri şəhərlərə "ağır toplarını" göndərib. Və təbii ki, əsas yarış ölkənin meqakəndi hesab olunan İstanbul uğrunda olacaq.

Çünki İstanbul Türkiyə iqtisadiyyatının əsas hissəsinin cəmləşdiyi, böyük əhali kütləsinin yerləşdiyi mühüm turizm və maliyyə mərkəzidir. Bu mənada İstanbulda qələbə bütün siyasi qüvvələr üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu səbəbdən də siyasi qüvvələr İstanbulla ən şanslı nümayəndələrini göndərib.

Xatırladaq ki, AKP və MHP-nin birləşdiyi "Cumhur İttifaqı" koalisiyası tanınmış siyasi xadim Binali Yıldırımın namizədliyini irəli sürüb. Ana müxalifət partiyası CHP isə İstanbul bələdiyyə sədrliyinə nisbətən gənc və uğurlu karyerası olan, xüsusən də İstanbulda güclü olan mühafizəkar cəmiyyətə yaxın şəxs hesab olunan Əkrəm İmamoğlunun namizədliyini irəli sürüb. Onun namizədliyini həm də müxalifətdə olan İYİ Partiya da dəstəkləyir.

"Kafkassam" Strateji Araşdırmalar Mərkəzinin sədri, politoloq Hasan Oktay deyir ki, İstanbul AKP üçün mühüm əhəmiyyət

kəsb edir, bir mənada hakimiyyəti qoruyub saxlamaq üçün əsas vasitədir. Bu səbəbdən də bu şəhərə hakim partiya ikinci əsas fiqurunu göndərib: "AKP iqtidara İstanbul bələdiyyəsini qazandıqdan sonra gəlib. Yəni prezident Ərdoğan İstanbulun dəyərini bilir. Əgər AKP İstanbulda məğlub olarsa, o zaman hakimiyyəti də təftiş olunacaq. Digər tərəfdən, bu seçkilər, sadəcə, parlament seçkiləri deyil, eyni zamanda parlament idarəçilik sistemi də səsverməyə qoyulacaq. Dövlət Baxçalının "iqtidar 50 faizdən az səs qazanarsa, prezident üsul-idarəsi təftiş olunacaq" deməsi, bələdiyyə seçkilərini xüsusi olaraq önəmli hala gətirdi".

H.Oktay istisna etmir ki, əgər hazırkı hakim partiya İstanbul və Ankarada bələdiyyə sədri postunu itirərsə, o zaman növbədənkenar parlament seçkilərinə gedilə bilər: "Bu səbəbdən də Rəcəb Tayyib Ərdoğan İstanbul bələdiyyə ikinci adamını göndərdi. Bununla yanaşı, özü də Türkiyənin bütün regionlarında mitinqlər keçirərək xalq partiyasına səs verməyə çağırır".

Qeyd edək ki, AKP-nin İstanbul bələdiyyəsi sədrliyinə namizədi Binali Yıldırım 1955-ci il dekabrın 20-də Türkiyənin Ərzincan vilayətinin Refahiyyə rayonunda anadan olub. İstanbul Texnik Universiteti Gəmi İnşaatı və Dəniz Elmləri Fakültəsində təhsil alıb.

Daha sonra eyni ixtisas üzrə magistr dərəcəsi alıb. İngilis və fransız dillərini bilir. Türkiyə Gəmiçilik Sənayesi Baş İdarəsində çalışıb. İstanbul Bələdiyyəsi Dəniz Nəqliyyatı idarəsinə rəhbərlik edib. Türkiyənin AKP dövründə 58, 59 və 60-cı hökumətləri zamanında nəqliyyat naziri, daha sonra isə nəqliyyat, dənizçilik və rabitə naziri olub. 2016-cı ilin mayında Əhməd Davudoğlunun istefa verməsindən sonra baş nazir və AKP sədri seçilib. Binali Yıldırım həm də Türkiyə tarixinə sonuncu baş nazir kimi düşüb. 2017-ci ildə keçirilən referendumdan sonra Türkiyədə dövlət idarəçiliyi sistemi dəyişib və bununla da baş nazir postu ləğv olunub. Ötən il isə Binali Yıldırım Türkiyə parlamentinin sədri seçilib. Binali Yıldırım Semihə Yıldırım ilə evlidir, Əhməd, Büşra və Erkan adlı 3 övladı var.

31 mart seçkilərində müxalif CHP və İYİ Partiyasının namizədi Əkrəm İmamoğlu 1970-ci ildə Trabzon-da dünyaya gəlib. İstanbul Universitetinin menecment ixtisası üzrə təhsil alıb. 1992-ci ildə əmək fəaliyyətinə ailəsinə məxsus şirkətdə inşaat mühəndisi kimi başlayıb. Tezliklə şirkətin rəhbərliyinə gətirilib.

İmamoğlu ənənəvi CHP elektoratından deyil, sağ mühafizəkar cənabdır. Yeri gəlmişkən, Türkiyənin hazırkı prezidenti və haki-

miyyətdə təmsil olunan bir sıra şəxslər məhz İmamoğlunun mənsub olduğu Qara dəniz bölgəsindədir. İmamoğlu siyasi fəaliyyətə Turqut Özalın Ana Vətən Partiyasında başlayıb. Ailəsi dindar mühafizəkar olsa da, İmamoğlu universitet illərində sosial-demokrat cəmiyyətə yaxınlaşıb. 2008-ci ildə isə aktiv siyasətə gələndə CHP-ni seçib. 2009-cu ildə Beylikdüzü bələdiyyəsinə namizədliyini versə də, partiyadan namizədliyi qəbul olunmayıb. Ancaq bir neçə ay sonra CHP-nin Beylikdüzü təşkilatına sədr seçilir. 2014-cü il seçkilərində bələdiyyə seçkilərində Beylikdüzündən namizədi olub və 50,83 faiz səsle bələdiyyə sədri seçilib. Hazırda İmamoğlu Beylikdüzü bələdiyyəsinin sədridir. Ailəlidir, 3 övladı var.

Qeyd etmək lazımdır ki, hər iki namizəd kifayət qədər şanslı hesab olunur. Aydın məsələdir ki, hazırda Türkiyədə hakimiyyətin parlament və prezident seçkilərinin qalibi olan AKP iqtidarı İstanbul üçün əlindən gələni etməyə çalışır. Ancaq müxalifətin də namizədi o qədər zəif deyil.

Ərkəm İmamoğlu gənc olsa da, Beylikdüzündə bələdiyyə sədri kimi 5 illik təcrübəsi və iş nümunəsi var. Daha bir mühüm meqam İmamoğlunun ənənəvi CHP sol elektoratı deyil, Türkiyədə indi daha populyar olan sağ mühafizəkar, dindar kəsimdən olmasıdır. Yeni İmamoğlu CHP-nin ənənəvi elektoratı ilə yanaşı Qara dəniz bölgəsinin və İstanbulda çox güclü olan dindar mühafizəkar kəsimin səsini də qazana bilər.

□ **Kənan RÖVŞƏNOĞLU,**
"Yeni Müsavat"

Netanyahu Azərbaycana "Əfqanıstan" dedi, ara qarışdı

İsrailin baş naziri səhvənə izah verdi

İsrailin baş naziri Benjamin Netanyahu ötən əsrin 80-ci illərinin əvvəllərində SSRİ rəhbəri Leonid Brejnevın Azərbaycana adı ilə bağlı buraxdığı səhvi təkrarlayıb, Azərbaycan əvəzinə "Əfqanıstan" deyib.

Virtualaz.org İsrail KİV-lərinə istinadən xəbər verir ki, ötən gün martın 4-də baş nazir Netanyahu başçılıq etdiyi "Likud" Partiyası üzrə tərəfdaşları qarşısında seçkiqabağı çıxışı zamanı hökumətə rəhbərlik etdiyi dövrdə İsrailin əldə etdiyi diplomatik uğurlardan danışdı. Və səfər etdiyi bir sıra ölkələrin və paytaxtların adlarını sıralayıb.

"Mən Pekində, Tokioda, Rio-de-Janeyroda və Nyu-Dehliyə dünya liderləri görüşəndə, Çadda, Omanda, Əfqanıstanda, Qazaxıstanda, Avstraliyada və Sinqapurda səfərdə olanda...Sizləri və bütün İsrail vətəndaşlarını təmsil etməkdən qürur duyuram"-Netanyahu deyib.

Lakin Netanyahu'nun Əfqanıstanın adını çəkməsi təəccübə səbəb olub, çünki İsrailə Əfqanıstan arasında diplomatik münasibətlər yoxdur. Və Netanyahu səhvə yol verdiyinin fərqi varmıyıb, Əfqanıstanın adını səhvən, yaxud bilərəkdən çəkdiyini dəqiqləşdirməyib.

Nəticədə bəzi informasiya agentlikləri dərhal Netanyahu'nun Əfqanıstanın adını çəkməklə dramatik məlumatı açıqladığını, ola bilsin bu ölkəyə məxfi səfər etdiyini yazıblar.

Netanyahu bundan əvvəl də ərəb və müsəlman dünyası ilə münasibətlər qurması barədə fəxrle danışdı, Omana və Çada səfərlərini misal gətirib. Ancaq İsrailin qətiyyəti populyar olmadığı Əfqanıstana səfər əsl fantastika olardı.

Və daha sonra məsələnin yanlış olduğu təsdiqlənib. Çıxışını yekunlaşdıran baş nazir twitter- izah edib: "Mən bayaq Azərbaycana nəzərdə tuturdum, amma kim bilir? Ola bilsin növbəti müddətdə Əfqanıstana da səfər edə bildim".

Netanyahu birinci dəfə deyil ki, siyasi coğarfiya ilə bağlı səhvə yol verir. Ötən ilin dekabrında o, xanımının Nikaraquada dövlət səfərində olduğunu demişdi, əslində isə Netanyahu'nun xanımı Qvatemalada idi.

Trampa impichment təhlükəsi

Ağ Ev rəhbərinin siyasət və biznes sahəsindəki fəaliyyətinin araşdırılmasına qərar verildi

ABŞ Nümayəndələr Palatasında çoxluqda olan demokratlar ölkə prezidenti Donald Trampın impichmenti yolunda ilk addımı atıb.

CNN telekanalının bununla bağlı hazırladığı süljetdə aşağı palatanın məhkəmə işləri üzrə komitəsinin sədri Cerald Nadlerin Ağ Ev başçısının siyasət və biznes sahəsindəki fəaliyyətinin genişmiqyaslı araşdırılmasına başlanılması barədə sözlərinə diqqət çəkilib.

Bununla da demokratların uzunmüddətli, lakin məqsədyönlü şəkildə Trampın impichmenti proseduruna start verdiyi vurğulanıb. Qeyd olunur ki, Cerald Nadler əsas işi administrasiya tərəfindən ədalətin gerçəkləşməsinə mane olmaq cəhdlərinə, Donald Trampa intim əlaqədə olduğu iddia edilən 2 yüngül əxlaqlı qadına pul ödənilməsinə, ən əsası da 2016-cı il seçkilərində onun Rusiya ilə potensial əlbir olması məsələsinə, nəhayət, ABŞ konstitusiyasının mükafatlandırma ilə bağlı müddəalarının pozulmasına yönəldib.

CNN-in xəbərində təşəbbüsün məhz C. Nadler tərəfindən gəlməsi təsadüf hesab olunmayıb. Çünki impichment barədə prosedur məhz Nadlerin rəhbərlik etdiyi məhkəmə komitəsindən keçməlidir.

Ağ Ev isə Demokrat Partiyasının Konqresdə prezidentə qarşı yeni araşdırmaya başlamasını "rəzalət" və "rüsveyçilik" adlandırıb.

□ **Musavat.com**

MUSAVAT

Son səhifə

N 52 (7222) 6 mart 2019

Mismarlı yeşiklə türmədən qaçmaq istədi

Amerikanın Nyu York ştatındaki Obern şəhərində ömürlük həbs cəzası almış məhkum qaçış planı barədə danışdı. Bu haqda Associated Press xəbər verib. Qordon Maurer adlı məhbus deyib ki, türmədəki mebel sexində o qədər də böyük olmayan taxta yeşikdə gizlənməyi planlaşdırıb. O, ümid edib ki, yeşiklərə nəzarət edən işçi onun içərisində nə olduğuna fikir vermədən onu maşına yükləyəcək və son nəticədə o da həbsdən qurtulmuş olacaq.

Maurer qoruyucu eynək və maska tapandan sonra dostları ilə birgə qaçış planını hazırlayıb. Dediynə görə, içi mismar dolu yeşikdə 50 dəfəyə yaxın gizlənməyə cəhd edib. Hər dəfə yeşik bu ağırlığı dayana bilmədiyindən qırılıb və məhbus da zədə alıb. Buna baxmayaraq, türmə işçiləri bu cəhdi fərq etməyiblər. Məhbus özü də türmə işçilərinin bu cəhdlərdən xəbər tutmasına təəccüblənib və yaxalandıqdan sonra bunu açıq şəkildə deyib. Qaçış məhbuslardan birinin Maurer planları barədə türmə rəhbərliyinə xəbər verməsindən sonra pozulub.

Bu implant gözləri avəzləyir

ABŞ-ın Minnesota Universitetinin alimləri ilk dəfə olaraq, gözün üçölçülü strukturunun əldə edilməsinə nail olublar. "Trend" in məlumatına görə, struktur torlu qışanın işini təqlid edir və implantla birlikdə işləyir - beynə təsvir haqqında siqnalları ötürən torlu qışa hüceyrələri üçün görülən təsvir elektrik impulslarına çevrilir.

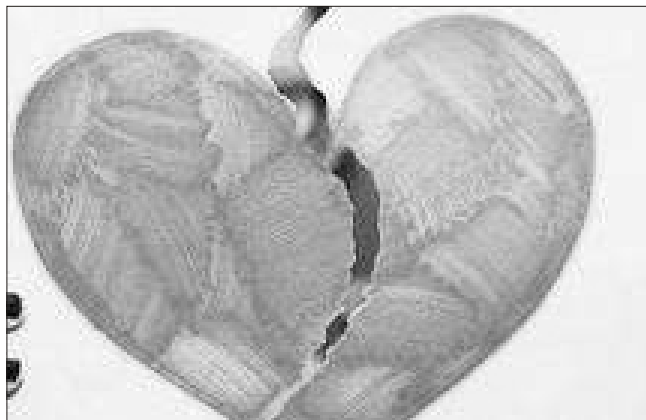
Qeyd olunur ki, alimlər yarım küre əsasla işləməyə başlayıblar. Onu üçölçülü printerdən istifadə edərək, tərkibində gümüş zərrəcikləri olan mürəkkəblərlə örtüblər. Onların üzərində yarımkeçirici polimer materiallardan yaradılmış və işığı elektrikə çevirən fotodiodlar yerləşdirilib. Bu metoddan istifadə etdikdə bütün strukturun çap olunması prosesinə təxminən 1 saat sərf olunur.

Gələcəkdə alimlər ötürülən informasiyanın keyfiyyətini yüksəltmək üçün işıq reseptorlarının sayını artırmağı planlaşdırırlar.

Ölməyə yol açır.

Ürək gerçəkdən qırılır - elm sübut etdi

Ürəyin birdən zəifləməsi və funksiyasını icra etməməsi mənasına gələn qırıq ürək sindromu bir yaxının itirilməsi anlamına gəlir. Bu, stressli və emosional bir vəziyyətin ardınca baş verir. Bu problemin niyə ortaya çıxdığı bilinmir. Amma European Heart Journal <https://academic.oup.com/eurheartj/advance-article/doi/10.1093/eurheartj/ehz068/5366976> adlı elmi yayında yer alan araşdırmada beynin stressə verdiyi reaksiyanın rol oynadığı qeyd edilir.

Bu narahatlığı yaşayan insanların ürəklərinin, eyni adı daşıyan bir Yapon qabına bənzəyən şəkllərinə itihafən "Takotsubo sindromu" adı verilən sınıq ürək sindromu yaşanan bir şokla ortaya çıxa bilər. Tixanan ürək damarlarına görə yaranan infarktdan fərqli, tək-cə nəfəs darlığı və ürək ağrısı daxil bənzər əlamətləri var. Tez-tez yaşanan üzücü bir hadisə onu tətikləyir, ancaq evlilik, yeni bir iş kimi böyük, həyəcanverici hadisələr də buna səbəb ola bilər.

Ürək əzələsinin günlər, həftələr, ya da aylar içində düzənməsiylə keçici ola bilər. Amma bəzilərində bu,

Bu, İngiltərədə hər il 2.500-ə yaxın insana təsir edir. Narahatlığa tam olaraq nəyin yol açdığı bilinmir. Amma mütəxəssislər buna adrenalin kimi stress altındaykən ifraz olunan hormonlardakı artımın səbəb ola biləcəyini istisna etmir. Zürix Universiteti Xəstəxanasından həkim Jelena Kadri sınıq ürək sindromundan təsirlənən 15 xəstənin beyinlərində nələr yaşandığını incələyib. Beyin araşdırmalarında nəzarət qrupu olan 39 sağlam xəstə ilə müqayisədə xeyli fərqlər üzə çıxıb. Beynin hissələri və ürək atışı kimi şüursuz və ya avtomatik bədən reaksiyalarına nəzarət edən hissələr arasında daha az əlaqə olduğu müəyyənləşdi.

Beynin bu hissələri stressə verdiyimiz reaksiyaya da nəzarət edən hissələrdəndir. Xəstəliyin necə yarandığını müəyyən etmək üçün xeyli araşdırma lazımdır. Qırıq ürək sindromu xəstələrinin xəstəlik başlamadan öncəki beyin araşdırmaları olmadığından, beyin bölgələri arasında azalan əlaqənin xəstəliyə yol açıb-açmadığı sözün böyük mənasında müəyyənləşdirilə bilmir.

QOÇ - İmkan daxilində çalışın ki, təşəbbüskarlıq bacqalarında olsun. Çünki bu gün istənilən riskiniz iflasa uğraya bilər. Daxili gücünüzü ənənəvi vəzifələrinizin icrasına yönəldin.

BUGA - Aqlınız kəsməyən və ya keçmiş qaranlıq olan istənilən şəxslə işbirliyi qurmaqdan çəkinin, ağır fəsadları ola bilər. Əgər planınızda olsa, uzaq səfərə çıxın ki, daxili rahatlığınız bərpa olunsun.

ƏKİZLƏR - Maraqlı insanlarla rastlaşacağınızdan xəbər verən Göy qübbəsi bu təqvimdən razı qalacağını bəyan edir. Əgər daxili orqanlarınızı qoruya bilsəniz, hər hansı fəsad olmayacaq.

XƏRÇƏNG - Qarşınızda unikal bir tarix dayanıb. Demək olar ki, bütün proseslərdən mənfəət götürəcəksiniz, əlbəttə əgər bütün planlarınız ədalət prinsiplərinə söykənərsə. Dilinizi duasız etməyin.

ŞİR - Ümumi gedişat maraqlı bir təqvim yaşayacağınızı bəyan edir. Hər şeyə yenidən başlayın. Əgər üç dəfədən çox cəhd etdiyiniz işlər boşa çıxırsa, onlardan imtina edin. Səfərə çıxma bilərsiniz.

QIZ - Boş dayanmağa lüzum yoxdur. Hər fürsətdən yararlanın: istirahət və əyləncələri arxa plana salın. Ola bilsin ki, axşama doğru sevincinizi artıran fəaliyyət sürprizləri yaşayarsınız.

TƏRƏZİ - Kosmik fon uğursuz olduğu üçün bir çox məsələlərə ehtiyatla yanaşmalısınız. Maliyyə sahəsində işə bütün növ planlarınızı dondurduğunuz məsləhətdir. Yalandan keçən işlərdən yayının.

ƏQRƏB - Səhər saatlarında müəyyən problemlərdən keçəcəksiniz. Təminatınızı qorumaqla bu gərginliyi minimal itki ilə başa vura bilərsiniz. Günün qalan vaxtı müsbət çalarlı olacaq.

OXATAN - Təxminən saat 15-ə qədər nəzərdə tutduğunuz planların əksəriyyətini reallaşdırma biləcəksiniz. Hansısa problemin yaranacağını düşünməyin. Sonrakı müddətdə işə diqqətli olmalısınız.

OĞLAQ - Astronomik quruluşun o qədər də qənaətbəx olmaması köhnə münaqişələri təzələməyinizin qorxulu olacağını göstərir. Bu səbəbdən bütün gücünüzü neytrallığınızı qoruyun.

SÜTÖKƏN - Düşərli bir gün yaşayacağsınız. Ailə üzvlərinizlə, gündəlik ünsiyyətdə olduğunuz insanlarla mülayim davranın ki, bu hal davamlı olsun. Şəxsi büdcənizi bərk-bərk qoruyun.

BALIQLAR - Ötən günlərin gərginliyindən əsər-əlamət qalmayacaq. Üstəlik, gələcək həyatınızda önəmli rol oynaya biləcək şəxslərlə rastlaşmaq ehtimalınız da var. Həyatınızda müsbət rolunu unutmayın.

Unutmayın, Tanrı ulduzlardan daha yüksəkdə durur!

Həftədə 150 dəqiqə gəzmək lazımdır

Dünyada 1 milyard 400 milyondan çox yetkin adam yetərincə idman etmədiyi üçün ölümcül xəstəliyə tutula bilər. Belə bir xəbərdarlıqla Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı çıxış edib. Qurum son 20 ilə yaxın müddətdə dünyada adamların hərəkətilik səviyyəsində dəyişiklik olmadığını da vurğulayır. ÜST tövsiyə edir ki, hər bir yetkin şəxs həftədə azı 150 dəqiqə "orta gərginlikli" idman, məsələn, sürətli yürüş, üzgüçülük, yaxud velosiped sürməklə məşğul olsun. Yaxud bunu həftədə 75 dəqiqə "yüksək gərginlikli" fəaliyyətlə - qaçış, komanda idman növlərlə əvəzləmək olar.

Araşdırma zamanı 2016-cı ildə dünyanın 168 ölkəsində 1,9 milyon nəfərin fəallığı öyrənilib. Tədqiqatçılar üzə çıxarıblar ki, 2001-ci ildən bəri dövlətin saysız səhiyyə təşəbbüslərinə baxmayaraq, fiziki aktivlik səviyyəsində yaxşılaşma baş verməyib.

Dünyada 1,4 milyard nəfərin yetərincə aktiv olmadığı ortaya çıxıb.

Səhifəni hazırladı: SELCAN

Təsisçi: Rauf ARİFOĞLU
Baş redaktorun birinci müavini:
Azər AYGAN

e-mail adres: yenimusavat@mail.ru

Ünvan: Bakı şəhəri,
R.Rüstəmov küçəsi

2528-ci məhəllə ev 44/d

Tel: 520 01 23 (24, 25, 26, 27, 28)

Redaktor:
Elsad MƏMMƏDLİ

Lisensiya N: B 114
SAYI: 5.755

"Yeni Musavat"ın kompüter mərkəzində yığılıb, səhifələnib, "Azərbaycan" nəşriyyatında çap edilib. Əlyazmalar geri qaytarılmır. Müəlliflərlə redaksiyanın mövqeyi uyğun gəlməyə bilər.